*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 207. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, NOVEMBER 15, 1974 Ч. 207. VOL. LXXXI.

В Пассейку відбудеться велике віче в обороні Валентина Мороза

Пассейк, Н. Дж. — Відділ УККА в Пассейку повідомляє, що заходами Управи Відділу та з допомогою багатьох осіб з молодшого покоління відбудеться тут в неділю, 17-го листопада, велике віче в обороні Валентина Мороза, його дружини Раїси і сина. В обидвох церквах буде молитва ,а опісля віче в Українській Централі. Вічем проводитиме голова Відділу УККА Роман Шраменко; головну промову виголосить Євген Іванців з Вашингтону, спів-голова Комітету Оборони Валентина Мороза. В організації віча зокрема допомагають: Лариса Герман, К. Смородська, Дзвінка Яцикевич ,Л. Крамарчук, О. Ставнича, Ю. Яцикевич, М. Смородський, Х. Вук, О. Крочак, П. Палюх, Я. Мартинюк, Я. Федун, В. Мочула, І. Блиха, С. Покора і В. Марущак.

Ціль віча: висилка спільної та індивідуальних телеграм в слід за президентом Дж. Фордом і державним секретарем Г. Кіссінджером до Токіо, щоб вони, зустрівшись у Владивостоці з генеральним секретарем Л. Брежнєвом, інтервеніювали в справі В. Мороза.

Детройт в обороні Мороза

Детройт (пр). — З Детройту повідомляють, що голова Відділу УККА Південно - Східнього Мічигену д-р А. Шутка вислав в неділю, 10-го листопада ц. р., телеграму до губернатора стейту Вілліяма Міллікена, обидвох федеральних сенаторів Ф. Гарта і Роберта Гріффіна та до всіх 19 конгресменів з проханням негайної інтервенції в справі Валентина Мороза, який, за словами академіка Андрея Сахарова, є на грані життя і смерти. Обидва сенатори стейту Мічиген заповіли свою підтримку резолюції Тефта ч. 392. Сенатор Гріффін став співосновником цієї резолюції, а сенатор Гарт у своєму останньому листі до голови Відділу УККА д-ра А. Шутки заявив готовість підтримати її. Обидва сенатори також інтервеніювали в справі Мороза в совєтській амбасаді у Вашингтоні, висилаючи амбасадорові Добриніновi обширні листи, але досі не отримали жадної відповіді.

У Філядельфії пікетували виступи совєтських гімнастів

Філядельфія (І. С.). — В суботу 9 та в неділю 10 листопада ц. р. відбулись тут два виступи совєтських гімнастів на чолі із Ольгою Корбут. Ці виступи були широко реклямовані у Філядельфії, бо аранжери не могли допустити до чергового провалу, після відклику „Українського фестивалю на льоду" та дуже скромної горстки слухачів на концерті Белли Руденко. Члени Українського Визвольного Фронту та студенти, члени місцевого осередку ТУСМ-у, пікетували ці виступи і роздали 8000 листівок. Листівки — це були відбитки конгресового рекорду — резолюції ч. 392 сен. Роберта Тефта в обороні В. Мороза та ув'язнених українських інтелектуалістів, відбитки редакційної статті „Ню-Йорк Таймсу" з 12 вересня ц. р. п. з. „Українська несправедливість" та листівки видані Централею ТУСМ-у, які виясняли американській публіці секретний суд над В. Морозом, його несправедливий засуд та його голодовий страйк.

Цим разом українська громада повністю, солідарно та одчайдушно бойкотувала ці виступи московських спортових пропагандистів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЯНҐСТАВН ВІДЗНАЧИТЬ 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

Янґставн, Огайо. — Об'єднані Відділи УНСоюзу в Янґставні, Огайо, вирішили на своїх зборах відзначити 30-го листопада ц.р. 80-річчя УНСоюзу окремою товариською забавою, яка відбудеться в приміщенні Українського Православного Павільйону — 1025 Норт, Белле Віста в Янґставні. До танців гратиме першорядна оркестра; вступ два доляри від особи; буфет в заряді пань. Початок забави год. 1-ша по полудні. З окремим словом привіту на цій імпрезі виступить заступник головного предсідника д-р Іван Флис, який репрезентуватиме Екзекутиву УНСоюзу.

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА інформує, що в суботу, 16-го листопада ц.р. о год. 3-й по полудні в Будинку Академії при 206 Вест 100-та вулиця в Ню Йорку відбудеться наукове засідання комісії для дослідження над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом. Доповідь на засіданні виголосить український громадсько-політичний діяч проф. Михайло Єреміїв, на тему „Чотири Універсали Центральної Ради на тлі подій української революції" (Коментарі сучасника і співавтора).

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В ЕЛИЗАБЕТІ

Елизабет, Н.Дж. — Центральний Комітет Українських Національних Організацій в Елизабет, Н.Дж. — Відділ УККА влаштовує в неділю, 17-го листопада о год. 3:30 по полудні в Українському Народному Домі святочну Листопадову Академію, в програмі якої бере участь молодь парафіяльної школи і курсів українознавства та місцевий хор „Боян". Святочну доповідь виголосить мґр Юрій Волошин. Цей Відділ УККА одинокий, який в часі Листопадової Академії традиційно проголошує збірку Національного Датку, сума якого рік-річно виносить понад 1,000 долярів. Відділ очолює інж. Мирон Пінковський.

„НА ГІРСЬКИХ ХРЕБТАХ АНДІВ"

Ню Йорк. — Карпатський Лещетарський Клюб в Ню Йорку влаштовує в суботу 23-го листопада ц.р. о год. 7-й вечора в приміщенні Українського Інституту Америки — 2 Схід 79-та вулиця Вечір - репортаж п.з. „На гірських хребтах Андів". Про романтику високих гірських експедицій та свої власні переживання розказуватиме на вечорі член КЛК мґр Андрій Навроцький.

„БІЛОСНІЖКА" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — 83-й Відділ Союзу Українок Америки повідомляє, що в неділю, 17 листопада 1974 р. о год. 3-й по полудні в Домівці СУА — 108 Друга евеню в Ню Йорку (будинок „Самопомочі") буде поставлена „Білосніжка" у виконанні Лялькового Театру Відділу під керівництвом Олі Гасцької.

ПОЛІТИЧНА РАДА УККА ВІДБУЛА ЗАСІДАННЯ

Ню Йорк (С. Б.) — 9-го листопада тут відбулося пленарне засідання Політичної Ради УККА. Засідання було попереджене нарадою Президії Політичної Ради. Засіданням проводив голова Політичної Ради УККА проф. І. Вовчук, а секретарював д-р І. Новосівський.

Після відчитання й прийняття протоколу з попереднього засідання та перегляду виконаних завдань, заслухано доповіді о. Е. Новицького на тему: „За зміцнення суспільно-політичного життя українців в ЗСА". У своїй доповіді о. Е. Новицький підкреслив, що українська громадськість в ЗСА, на чолі з УККА, мусить поступати вперед з розвитком і змінами ,які заходять у світі, а головно в ЗСА. За останні роки змінилася теж і українська спільнота в цій країні ,яка за останні двадцять років помітно визріла й сьогодні своєю структурою і складом щораз більше зближається до свого американського оточення. Завдяки цьому ми можемо змістом своєї праці і її методами дорівняти високим вимогам. Доповідач коротко схарактеризував ті вимоги та ряд практичних напрямних для нашої діяльности.

Після доповіді відбулася широка дискусія, яка розвинула основні тези доповіді й повнила їх. Рішено, щоб Президія Політичної Ради опрацювала й уодностайнила резолюції, прийняті на попередньому засіданні Політичної Ради у висліді доповіді проф. І .Вовчука й пропозиції о. Е. Новицького, які прийнято одноголосно, і передала їх Екзекутиві УККА до реалізації.

Черговою була доповідь Пінота Рудакевича на тему: „Вклад мистецтва і акторів у визвольну боротьбу українського народу та в його життя". Доповідач підкреслив, що актор, особливо український актор, як і кожен культурний діяч, є одночасно активним громадянином, часто політиком і вояком. Він схарактеризував теперішній стан театрального мистецтва в нашому житті в ЗСА, подаючи його потреби і вимоги. В дискусії доповнено доповідь пропозиціями: створити театральну комісію при УККА, подбати про відповідний репертуар, бо без цього не буде успіху; організатори українського театрального життя в ЗСА повинні докладно проаналізувати його потреби й подати конкретні пляни їхньої реалізації.

В чергових точках порушено: доцільність зміни структури самого УККА, щоб могти піднести й поліпшити суспільно-громадське життя, потребу достосування нашого шкільництва до вимог життя країни. Практика показала, що цілий ряд комісій УККА не справляється зі своїми завданнями, тому треба їх реорганізувати чи доповнити. На форумі Політичної Ради УККА виголошувані цікаві й важливі доповіді, відбуваються дискусії на теми, цікаві для всіх українських громадян, одначе це все не доведене до їхнього відома. Тому треба подбати про розмноження й розповсюджування тих матеріялів. Так само треба конче поробити відповідні заходи для притягнення молоді до праці в Політичній Раді УККА, яка постійно поглиблюється і якість якої стає щораз кращою. Деякі важливі питання нашого життя, хоч вдвигнені й широко дискутовані ,не дочекалися свого остаточного з'ясування.

Окрему увагу присвячено тим організаціям і товариствам, представники яких не беруть участи в засіданнях Політичної Ради УККА. Рішено звернутися до них з проханням замінити тих представників іншими, які могли б бути активними.

В кінцевій точці програми пані С. Букшована подала пропозицію використати недавню ухвалу Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. якою допущено Палестинську Визвольну Організацію до репрезентації арабів Палестини із правом виступу на форумі Об'єднаних Націй, для започаткування українських заходів у цьому самому напрямі.

ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧИЛА ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Ню Йорк, (лв). — Заходом Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій міста Ню Йорку — Відділу Українського Конґресового Комітету відзначено тут в неділю, 3-го листопада, 56-і Роковини Листопадового Зриву і 60-річчя Українських Січових Стрільців.

Фактичні святкування розпочались вже в п'ятницю, 1-го листопада, радіоавдицією оо. Василіян, на якій о. д-р В. Ґавліч виголосив довший коментар, присвятивши його Листопадовому Чинові. В неділю молодечі Організації Пласт і СУМ відбули окремі святочні апелі, а опісля, як кожного року, молодь згаданих організацій взяла участь в Богослуженні, в церкві св. Юра в Ню Йорку і Панахиді яку відправляли оо. д-р В. Ґавліч, Сютик, Войнар, Кузмяк, Войтина і Симбрат. Парох о. д-р В. Ґавліч виголосив проповідь, нав'язуючи до листопадових подій. До Служби Божої співав хор ім. Митрополита Шептицького під дириґуванням о. Симбрата, а в часі Панахиди хор „Думка".

О годині 4-ій по полудні в залі Вашинґтон Ірвінґ Гайскул відбулась, при майже виповненій залі, яка вміщує 1.500 осіб, Святочна Академія, яку розпочато відіграванням на фортепіяні обидвох гимнів і комбатантським апелем. Формально відкрив свято голова КОУАО адв. Роман Гуглевич, а доповідь відчитав мґр Юрій Волошин, згадуючи, побіч Листопадових подій і ролі Січових Стрільців у Визвольних Змаганнях, також про наші етапи визвольної боротьби українського народу. В мистецькій частині Академії виступили: бас-соліст Володимир Тисовський, при фортепіяновому супроводі Ігоря Соневицького та чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії під дириґентурою М. Длябоги та при фортепіян. супроводі Г. Мазурок. В другій частині програми виступили ще Іванна Кононіві Валя Калин (музичний супровід В. Гентіш) з монтажем стрілецьких пісень.

Академію закінчено загальним співом пісні „Гей у лузі червона калина". Сцену по мистецьки оформив Т. Шевчук.

Д-Р ЄВГЕН ФЕДОРЕНКО ДОПОВІДАТИМЕ В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА повідомляє, що в неділю, 17-го листопада ц.р. о год. 3-6 по полудні в приміщенні Академії при 206 Вест 100-та вулиця в Ню Йорку на науковому засіданні літературознавчої секції д-р Євген Федоренко, член — науковий співробітник УВАН виголосить доповідь на тему: „Михайло Коцюбинський, як імпресіоніст".

ЦЕРКВИ, ЦЕНТРАЛІ Й МІСЦЕВІ УСТАНОВИ ТА ТИСЯЧІ ГРОМАДЯН ЗАКЛИКАЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА ВСТАВИТИСЬ ЗА ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Після недавніх повідомлень про повну трагізму зустріч тортурованого у Владімірській тюрмі молодого українського історика Валентина Мороза з його дружиною, батьком і сином та про драматичний апель його дружини раїси, щоб Президент вставився за її мужа та рятував його життя, з усіх усюдів Америки надходять повідомлення про масову висилку листів і телеграм до президента Форда з підтримкою благання Раїси Мороз, щоб президент Форд, користаючи із своєї недалекої зустрічі із совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим, вставився і рятував її чоловіка. Також інформується про рівночасні листи і телеграми до законодавців, сенаторів і конґресменів, з проханням, щоб і вони від імені їхніх виборців закликали президента Форда відгукнутись на прохання Раїси Мороз, як також щоб вони піддержали і подбали про негайне схвалення зголошених уже в обох Палатах Конгресу проєктів резолюцій, що ними Конґрес ЗСА просить і закликає Президента країни висловити зацікавлення і турботу американського народу долею Валентина Мороза.

Крім листів і каблеграм Президії Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки,про що вже була згадка, подібну широку акцію листами до президента Форда, державного секретаря Генрі Кіссінджера, генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма та сенаторів і конґресменів ЗСА для рятунку Валентина Мороза повів в імені Української Православної Церкви в ЗСА її первоієрарх, Владика Митрополит Мстислав. Таку ж акцію повела Крайова Управа ТУСМ, звертаючись рівночасно до громадянства, зокрема молоді, щоб масово включалися в цю акцію, про яку вже інформують численні інші організації й установи, зокрема Відділи УККА, як і тисячі поодиноких громадян. Крайова Управа ТУСМ ще рекомендує, щоб для вигоди поодиноких місцевих установ і громадян подати взірці таких листів чи каблеграм до Президента і законодавців, що й робимо:

SAMPLES

President Gerald R. Ford
The White House
Washington, D.C. 20013

Dear Mr. President:

The American and international news media reported that RAISA MOROZ, wife of the incarcerated Ukrainian historian - dissident VALENTYN MOROZ, has appealed to you to intercede on his behalf with the Soviet authorities. Moroz, who is in the fourth year of his 14-year sentence, has been on a hunger strike since July 1, 1974, and has threatened to commit suicide unless conditions of his incarceration improve.

Please respond to the plea of Raisa Moroz and help save her husband's life.

The Hon. ----------------
U.S. Senate
or
U.S. House of Representatives
Washington, D.C. 20013

Dear Senator (Congressman):

The American and international news media reported that Raisa Moroz, wife of the incarcerated Ukrainian historian - dissident Valentyn Moroz, has appealed to President Gerald R. Ford to intercede in behalf of her husband with the Soviet authorities. Moroz, who is in the fourth year of his 14-year sentence, has been on a hunger strike since July 1, 1974, and has threatened to commit suicide unless conditions of his incarceration improve.

I appreciate your efforts in behalf of Moroz thus far and ask that you request President Ford, who is scheduled to meet with Soviet leaders, to respond to the plea of Raisa Moroz.

Едукаційна Комісія стейтової леґіслятури Коннектикат розглядає справу встановлення центру українських студій

Гартфорд, Конн. (Н. И.) — У зв'язку із внесеним стейтовими сенаторами: пані Беррі і п. Денардіом та репрезентантом п. Маззолею законопроєктом в справі встановлення при стейтових коледжах українських студій, тут 12 листопада в будинку капітолю відбулось публічне переслухування Едукаційної Комісії при стейтовій леґіслятурі стейту Коннектикат. Стейтовий Комітет Українських Студій репрезентували: проф. І. Телюк — голова, проф. д-р М. Воскобійник — заступник, проф. д-р М. Снігурович, М. Стахів, Я. Гура, Бойчук, Г. Тімош і М. Тихловець. Головними промовцями, які намагались довести до відома потребу встановлення центру українських студій в основному були: проф. І. Телюк — Ню Гейвен Університет, проф. М. Воскобійник і проф. А. Перейда — обидва із Центрального Стейтового Коледжу в Ню Бритен, студент Г. Тімош і д-р М. Снігурович з Ню Гейвен та М. Стахів з Бриджпорту, які заступали ширше громадянство. Основою арґументації була чисельність громадян українського походження в стейті, їх вклад в культуру, суспільне, економічне і політичне життя в ЗСА.

Сенатор Рут О. Труекс, предсідник Едукаційного Комітету, запевнила, що доложить всіх старань, щоб в слідуючій сесії стейтової леґіслятури відповідно оформлений і одобрений комісіями проєкт закону про встановлення українських студій був предложений для ухвалення.

Встановлення Центру Українських Студій при Центральному Стейтовому Коледжі в Ню Бритен можна здійснити тільки при співпраці всіх наших товаришів, організацій, інституцій і поодиноких громадян, які відповідними листами до стейтових сенаторів і репрезентантів своєї округи звернуться з домаганням ухвалити такий закон.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ



ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

138

500 ОСІБ ДЕМОНСТРУВАЛО ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ АМБАСАДОЮ В ОТТАВІ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Комітет Оборони Валентина Мороза Торонта інформує, що в середу, 6-го листопада ц. р., між 6-тою і 8-мою годиною вечером, коли в совєтській амбасаді відбувалося прийняття для дипломатів з нагоди річниці жовтневої революції, напроти амбасади відбулася демонстрація в обороні Валентина Мороза й інших українських політв'язнів. В демонстрації взяло участь біля 500 українців з Оттави, Монтреалю, Торонта й інших місцевостей. Були також присутні представники інших етнічних груп. Між демонстрантами, які приїхали автобусами і автами, було багато молоді. Демонстранти носили плякати і засвічені свічки. В кінці демонстрації представники Комітету Оборони Мороза поінформували про свою телефонічну розмову з совєтським академіком Андреєм Сахаровом, згідно з якою Валентин Мороз є на грані смерти. Демонстрацію закінчено відспіванням молитви „Боже Великий" і українського національного гимну. Демонстрацію обсервували і фільмували репортери з преси, радія і телевізії.

В НЮ ЙОРКУ ПІДПИСАНО ДЕКЛЯРАЦІЮ ВОЛІ ВСІХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Ню Йорк (О. С.) — В понеділок, 11-го листопада ц. р. в приміщенні Гарвардського Клюбу в Ню Йорку в присутності представників телебачення, радіо й преси, як також визначних американців та представників від 16-ти поневолених націй заслухано, урочисто одноголосно схвалено й підписано Декларацію Волі Поневолених Націй, яку розіслано для поміщення до всієї американської преси. Урочисте зібрання відкрив д-р Іван Дочеф, відомий болгарський діяч та голова Комітету Національностей Операція Воля (Оперейшен Фрідом), привітанням присутніх та представленням президента Операція Воля, Гамільтона Фіша, колишнього довголітнього конґресмена й відомого поборювача комунізму в світі. Президент Фіш, привітавши присутніх, подав коротку історію тієї організації „Оперейшен Фрідом" й прохання представників поневолених націй про видання цією організацією важного документу Деклярації Волі всіх Поневолених Націй. Після відповідної підготовки, випрацювання проєкту та узгіднення його з усіма представниками поневолених націй, рішено ту декларацію урочисто проголосити в дні 11-го листопада 1974 р., в річницю, коли закінчено Першу світову війну. В деклярації гостро засуджується тиранію в світі, зокрема комуністичну тиранію на сході Европи, де десятки націй є під жорстокою окупацією комунізму, де заперечується всі свободи, включно із свободою совісти і релігії. Домагання волі для всіх поневолених комуністичною тиранією згідне з американською традицією й тому підписані закликають американський нарід до моральної і матеріяльної піддержки тієї так конечної акції, що є альтернативою до нуклеарної війни. Домагання волі приведе до самоопреділення й до незалежности всіх поневолених націй, що є кінцевою метою Операції Волі. Від українців деклярацію підписали Лев Борщ та Михайло Коцка, як також проф. Лев Добрянський ,президент УККА. Присутні на церемонії проклямації були українці: Дарія Степаняк, Марія Душник, д-р Вол .Савчак, д-р Ол. Соколишин, Данило Марчишин з Ню Джерзі, Ярослав Косановський, Василь Маґаль. Деклярацію підписало, так як Деклярацію Незалежности Америки, 56 осіб, в тім 28 визначних американців та 28 представників поневолених націй: Болгарії, Куби, Словакії, Північного Кавказу, Латвії, України, Грузії, Хорватії, Схід. Німеччини, Білорусі, Естонії, Литви, Мадярщини й Польщі. Був присутній росіянин, як гість.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В ЧИКАҐО

Чикаґо. — 12-й Відділ Українського Золотого Хреста в Чикаґо інформує, що в п'ятницю, 22-го листопада ц.р. від год. 8 - 10 вечором буде відкрита посмертна виставка картин мистця Степана Луцика при співучасті його сина Юрія. Виставка приміщується в Ґалерії „Левів" при 2353 Вест Чикаґо евеню.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заслужена поразка

Послаблення позицій ЗСА і західніх держав в Об'єднаних Націях — справа не нова. Своїм початком сягає вона того періоду, коли членство ОН почало збільшуватися за рахунок недавно усамостійнених держав Африки і Азії. Про негативне наставлення цих держав до західніх держав не приходиться говорити. З різних причин воно навіть оправдане, враховуючи, що ще недавно звільнені народи були у колоніяльній залежності від цих західніх держав. Під сучасну пору бльок афро - азійських держав щодо числа займає в ОН ключеву позицію і на форумі Генеральної асамблеї може перерішувати будь-яку справу за власним бажанням.

Сила цього бльоку виявилася у голосуванні в справі суспендування прав делеґації Південної Африки на поточній сесії Генеральної Асамблеї. 12 листопада 91 голосами проти 22 при 19 здержаних Генеральна Асамблея підтримала рішення свого президента, альжирського міністра закордонних справ Абделязіза Бутефліка, про завішення південно-африканської делеґації у правах.

Це сталося, не зважаючи на активні намагання американської делеґації не допустити до такого рішення і не зважаючи на те, що це недавно Рада Безпеки висловилася проти такого завішення у правах делеґації члена ОН. Американську делеґацію підтримала делеґація Великобританії і делеґації інших західньо-европейських та деяких інших країн, але всі вони разом нічого не могли вдіяти в обличчі числової переваги зацікавлених у такому рішенні африканських держав, які знайшли підтримку серед арабських держав і, очевидно, СССР та совєтських сателітів, Української та Білоруської ССР.

Очевидно, справа не в тому, чи південно-африканська делеґація заслуговувала на таке усунення, а Південна Африка на таке формальне засудження. Політика апартеїду, стосована у Південній Африці, не може викликати ніяких симпатій. Идеться, однак, про принцип, який в однаковій мірі повинен би бути застосований як щодо Південної Африки, так і до будь-якої іншої держави — члена ОН, яка систематично порушує засади Загальної деклярації прав людини і міжнародних конвенцій про політичні, громадянські, економічні, соціяльні і культурні права. Це стосується в першій мірі до Совєтського Союзу, який ратифікував окремі конвенції і їх тепер порушує ще в гіршій мірі, як їх порушує Південна Африка. Різниця, як тепер виразно виходить, тільки в тому, що в обороні прав негритянського населення в Південній Африці суцільною лавою стали держави афро - азійського бльоку, а за правами народів, поневолених в СССР „немає кому на форумі ОН постояти, бо західні держави зайняли щодо цього „невтральну" позицію.

У такому контексті програна ЗСА і західніх держав на форумі ОН не тільки цілком закономірна, а й оправдана. Хто не вміє і не хоче себе своєчасно боронити і не виявляє передбачливости, мусить нести прикрі наслідки.

„Добровільна" каторга

Є в київській газеті „Молодь України", органі Центрального Комітету комсомолу України, окрема молодіжна рубрика, що називається: „Ми і дорослі". У цій то рубриці редакція часто із виразним злонаміренням видвигає молодечі проблеми, чи просто проблеми учнів - середньошкільників, додаючи від себе вступ, або заключний коментар. Якщо такого коментаря в рубриці немає, то в слідуючому числі обов'язково появиться свіжий „голос", який заступатиме погляд і думку режиму. Наприклад, в числі з 2-го листопада ц. р. цієї газети появилися два листи сімнадцятилітньої учениці, прізвища якої редакція не подає, а називає її Любою. Листи характеристичні тим, що в них не тільки порушена проблема конфлікту між поколінням, зглядно між батьками й дітьми, але також наголошено „бажання" молоді виїжджати на „новобудови" на Далекому Сході чи Півночі, що, очевидно, тепер силою пропагує режим з багатьох народовбивчих міркувань.

У першому короткому листі середньошкільниця Люба пише: „Дорога редакціє! Звертаюсь до тебе з проханням повідомити, де можна влаштуватись на роботу на Далекому Сході або Півночі. Не думайте, що туди мене жене романтика, ні, я маю поважну причину . . ."

„Редакція відписала авторці листа, — пише від себе газета, — і просила повідомити вік, спеціяльність, розкрити, якщо можна, причину. І ось надійшов другий лист". В ньому написано: „. . . Мені сімнадцять років і ніякої професії не маю, бо навчаюся в десятому класі. Примусили, хоча я хотіла після восьмого вступити в технікум. Мало не щодня чую: от, мовляв, тепер така турбота про молодь, така увага до неї. Мені ж особисто і, впевнена, багатьом моїм ровесникам потрібна не турбота, а свобода в думках і діях. Моїм батькам здається ніби без їхніх „виховних бесід" я стану на поганий шлях, нароблю дурниць. Відчуття таке, ніби мене хочуть загорнути знову в пелюшки і тримати в них до двадцяти років. І в школі щодня приказують: „Ви готуйтеся до життя . . ." Ніби зараз ми ще не живемо! Хочу поїхати десь на будову чи просто в якесь далеке місто і перевірити, чи дам собі лад. А то вже почала в собі сумніватися. Хочу жити своїм розумом, сама відповідати за свої вчинки, сама приймати якісь рішення. Не думайте ніби я одна така. Більшість моїх однокласників у такому ж становищі, у них також конфлікти з батьками, тільки мало хто в цьому зізнається".

Конфліт, чи „щілина" між поколіннями існує в усьому світі, але тенденція совєтських пропаґандистів у цьому відношенні аж надто ясна. Пишеться бо про ці конфлікти не на те, щоб їх вирівнювати чи злагіднювати, але з виразною метою використати їх для режимних народовбивчих плянів: відривати молодь від батьків і країн, змішувати національності для творення „совєтського народу" і при цьому вербувати „добровільців" на каторжні роботи для „совєтської батьківщини".

16.000 танків для арабських країн

Тель Авів. — Перебуваючи з візитою в Ізраїлі конґресмен Джон Морфі, демократ із Стетен Айленду в Ню Йорку, поінформував пресу, що Совєтський Союз розпочав перебудовувати 16.000 танків, призначених для арабських країн. Ці танки були раніше передбачені для совєтських військових частин, які перебувають в східньо-европейських країнах, так званих сателітах, але їх там замінили новими, більш удосконалими моделями. Танки почали переробляти три тижні перед приїздом до СССР державного секретаря Генрі Кіссінджера.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ОТТАВСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ

В останньому часі на сторінках преси часто підноситься питання українських студій. При кінці жовтня ц. р. відбулася в МекМастерському Університеті в Гамільтоні конференція, присвячена сучасній Україні. Одну з головних точок програми становив панель, на якому представники головних осередків українських студій висловили свої думки про проблеми і перспективи наших студій у західньому світі. Треба радіти, що проблема розвитку українських студій та науки цікавить багато більше широкі лави суспільства, а передусім студентство, ніж у п'ятидесятих роках, коли ці студії почали розвиватися в Канаді завдяки ініціятиві та праці кількох професорів - славістів, що за два десятиліття проробили поважну організаційну та а к а д емічну працю, і тим поклали солідну основу під розвиток українських студій в цій країні.

Один із старших осередків українських студій знаходиться в Оттавськім університеті. Можливо, що не всі члени українського суспільства в Канаді та ЗСА як слід поінформовані про цей осередок і тому не буде зайвим поділитися з читачами деякими інформаціями, що стосуються його програми та академічних осягів. Вважаємо доцільним зробити це, бо за час свого понад двадцятилітнього існування цей осередок розвинув широку програму, яка обіймає всі академічні ступні, включно з докторатом в літературі та лінґвістиці. Численні абсольвенти цього осередку в Оттавськім університеті, які тут одержали ступінь магістра чи доктора, зайняли відповідні пости в канадських та американських університетах, коледжах, школах та інституціях іншого типу. За час існування осередку тут зорганізовано бібліотеку, яка обіймає потрібні джерела до студій української літератури, мови, культури і яка постійно збагачується новими томами. Програма, призначена для студентів, що приготовляють ступінь Б. А., обіймає чотири курси української мови (студент може починати вивчати українську мову від елементарного курсу, а кінчати на найвищому, четвертому році своїх студій). У цю програму входять також курси, у яких студент вивчає клясиків української літератури, українську прозу та поезію; вагу кладеться на літературу XX ст. Великою популярністю утішається курс української культури, у якому обговорюються й ілюструється такі ділянки, як образотворче мистецтво, різьба, архітектура, музика і інші.В останньому часі введено в програму також курс української культури в Канаді, щоб познайомити студентів з життям українців в цій країні.

У серію вищих курсів входить ряд викладів з ділянки української літератури та історичного мовознавства. У цих двох галузях студенти одержують ступні М. А. та докторати. Програма цих двох дисциплін покриває літературу та мову давньої київської доби, середньої доби (ХУП-ХУШ ст.) та нової доби (XIX, XX ст.) і у сумі нараховує біля двох десятків курсів. Це у більшості курси монографічні, у яких обговорюється творчість поодиноких українських поетів, письменників та історичний розвиток української мови. Широкий діяпазон програми відбивається у дипломових маґістерських та докторських працях. У цих працях наголошується зв'язок української літератури з іншими літературами Заходу, наприклад, „Слово о полку Ігореві в англійських перекладах", „Гамлет" Шекспіра в українських перекладах", „Українські переклади Шекспірових сонетів — стилістичний аспект", „Тарас Шевченко в хорватській літературі". В іншій групі дипломових тез присвячено увагу працям в галузі української літератури, в яких покладено акцент на естетичний, стилістичний та ідейний аспект, наприклад., „М о в о стиль Ольги К о б и лянської", „Афоризми в трьох творах Лесі Українки", „Порівняння і метафори у проповідях Іо. Галятовського", „Ораторство Кирила Турівського", „Пейзаж в творах М. Коцюбинського", „М о тив єдиниці та суспільства в творах Івана Франка". Інші дипломові праці обговорюють літературно - критичні аспекти, наприклад, „Павло Тичина в совєтській літературній критиці", „Микола Гоголь у світлі критики П. Куліша та В. Бєлінського". Присвячено також увагу письменникам, т в о рчість яких ще суцільно не опрацьовано, наприклад, „Літературна творчість Івана Багряного", „Поетична творчість Олега Ольжича", „Літературна творчість Леоніда Мосендза", „Павло Филипович — літературний критик".

Дипломові праці оттавських українських студій (частину яких цитуємо вгорі, це оригінальні роботи, опрацьовані згідно з вимогами наукової методології та прихильно оцінені членами жюрі, що звичайно складаються також із професорів неукраїнців. Ці праці треба вважати оригінальним вкладом в українську науку. Вони заслуговують на видання друком.

Треба відмітити, що в серії видань „Слов'янські студії" Оттавського університету появилися два томи україністики: Критичне видання першого „Кобзаря" Т. Шевченка з 1840 р. та двомовна, українсько-французька, антологія сучасної

(Закінчення на стор. 8-ій)

Людмила Мойсеєва

Клопіт з вулицями Києва

„Нещодавно група упорядників закінчила роботу над довідником „Вулиці Києва", — пише „Літературна Україна" з 25-го жовтня. У довіднику перелічені „всі вулиці, перевулки, бульвари, проспекти, майдани, узвози, яри", вказано „звідки вони беруть початок і де закінчуються, якому району міста належать, якою поштовою філією обслуговуються, яким видом транспорту найшвидше до них дістатися".

Ця напружена, копітка і багато в чому дослідницька праця тривала три роки і „ускладнювалась тим, що за останні роки... до міста приєднано населені пункти, які перебували раніше поза його межами, — Биковня, Біличі, Осокорки, Корчувате, Нові Біличі" та побудовано багато цілком нових кварталів. Очевидно, своєрідне „ускладнення" викликає і факт постійного переназивання вулиць совєтською владою, залежно від того, хто в ласці, а хто не в ласці в неї. Відомо, що відразу по т. зв. жовтневій революції вулиці Києва були зінтернаціоналізовані такими іменами як Маркс, Лібкнехт, Роза Люксембурґ, Гершуні, Горовіц, але тепер є тенденція давати „істинно" — російські назви: Палладін, Туполєв, чи Ватутін, бо тих інших — Кагановичів чи Андропових — ось туй-туй зроблять „сіоністами".

Але найпевніша справа з такими „фаховими" назвами, як вулиці Будівельників, Новаторів, Енерґетиків, Винахідників, Електриків, Трактористів. Кияни, які на таких вулицях мешкають, матимуть надію прожити з тією назвою принаймні покоління, якщо не довше, бо ж вже таким назвам не припишеш ні „контрреволюції" ні якого іншого „буржуазного націоналізму". За взірець для цих назв були давні цехові вулиці, що й досі збереглися в Києві: вул. Дігтярна, Гончарна, Кожум'яцька, Соляна, — газета пише, що вони нагадують про „феодальний Київ".

Напевно не швидко мінятимуться і назви збірні, в яких вчувається, як пише газета, „відгомін подій Великої Жовтневої соціялістичної революції... вулиці: Жовтневої революції, Січневого повстання, Героїв Революції, Героїв Трипілля".

Якщо шукатимемо історичних українських назв у Києві, то пощастило тільки під цим оглядом старій княжій добі (відомо бо: „Київська Русь — колиска трьох братніх народів" і т. д.); козацьких назв — шкода й шукати. З гетьманів згадано лише Хмельницького, всі ж інші українські герої — табу, навіть, скажімо, такі, що про них пісні все ще можна співати: Дорошенко, Сагайдачний, Байда, Залізняк чи Ґонта.

А всеж, що Київ таки столиця України, то волею чи неволею, а окупант мусів дозволити і справжні українські назви. Цій обставині кияни завдячують такі назви вулиць як Бульвар Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Леонтовича, Лисенка, Саксаганського, Заньковецької і багато інших українських діячів культури переважно XIX стоміття, яких совєти офіційно клясифікують „революціонерами-демократами". Спасибі й за те, скажуть кияни, і чекатимуть того часу, коли вони — самі мешканці — вирішуватимуть, як назвати свої вулиці без вічної московської „опіки".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО ЮВІЛЕЮ УСС

Статті з цієї нагоди перечують важливі факти з передвоєнної історії січово-стрілецького руху, бо, напр., у „Свободі" дуже загально, а то й невірно, написано: „Молодечі організації „Січ", „Сокіл", зокрема „Пласт" та студентські організації вже в 1913 р. творять першу напіввійськову організацію „Січові Стрільці" з відділами по більших містах Галичини." Читач може мати враження, що вичислені організації заснували січово-стрілецьке товариство так, як це було тоді з іншими нашими товариствами — на внесене до старости прохання діставалося від нього дозвіл відбути загальні збори. А так воно легко з тов. УСС, зовсім не було, бо австро - польська влада й чути не хотіла про якесь українське військове товариство, хоча поляки вже давно мали аж дві військові організації.

Тому Іван Чмола зорганізував таємний гурток студентів, з якими відбував військові вправи. Крім того, він видавав тайний журнал „Відгуки" для пропаганди своєї стрілецької ідеї. Одначе ідея Чмоли не могла ширше розвинутися, бо не мала леґальної бази. Здобути її — за це взявся посол д-р Кирило Трильовський, але довший час безуспішно, бо двічі ним запроєктований оригінальний статут тов. УСС намісник цісаря у Львові Мих. Бобржинський відкидав. Коли ж він побачив перед собою дослівний український переклад статуту польського тов. „Стржелєц", що стояв під кермою Пілсудського, мусів уступити та затвердив запроєктований д-ром К. Трильовським статут тов. Українські Січові Стрільці.

Ось так прийшло до заснування послом д-ром Кирилом Трильовським першого тов. УСС у Львові дня 18-го березня 1913 р., що спершу складалося переважно з членів Пов. Січі. Ця дата мала історичної ваги значення, бо тоді українці вперше від віків почали творити власну військову силу.

І перше оригінальне товариство, а пізніше й друге у Львові, а також всі інші в Галичині, називалися відповідно до статуту Українські Січові Стрільці, з чого в часі війни пішло відоме скорочення Усусуси. Натомість назва Січові Стрільці появилася в Україні в часі революції, коли зорганізовано відому військову частину під командою сл. п. полк. Євгена Коновальця.

М. Н.

Едмонтон, Канада

— • —

ПРО МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

В рубриці „Голоси Читачів" („Свобода" з 5.11.74) п-і Марія Сокіл - Рудницька дякує п-і Іванні Савицькій за її статтю „З мойого вікна" і її „відвагу" сказати, що нам слід перевірити наше вороже наставлення до неукраїнців, нових членів родин.

Читаю допис раз і другий і мені стає моторошно. Оце в час, коли розважні голоси в нашій громаді б'ють у великий дзвін на тривогу, що внаслідок мішаних одружень українська спільнота тратить поважну кількість наших молодих людей, — мати українка прилюдно хвалиться, що двох її синів подружилося з чужинками і вважає це не втратою, а здобутком д л я української спільноти.

Виходить, що одна частина української суспільности організує садочки для дітвори і школи для молоді, щоб виховати її в українському дусі, а друга частина погоджується з відходом молоді в чуже середовище.

Ми є свідомі, що такий відхід є неминучий, але ми мусимо з тим боротись. Ми не схвалюємо це; ми болісмо над тим і шукаємо розв'язки цього питання. На нашу думку, ця частина молоді, що відходить від нас, не набула вдома української духовости і саме тому попадає в чуже середовище. Запитую таких матерів, як п. Сокіл-Рудницька: як ви виховували своїх дітей і де ви були, як вони шукали собі подруг у чужім середовищі? Чи ж на це ми і ви покинули Україну, щоби наші діти і внуки потонули в чужому морі?

Добре, п. Сокіл каже, що через одруження з чужинками ми придбали кількох „амбасадорів" української справи. Але якими будуть діти таких подруж? Та ж їхня національна спільнота має теж дещо до побажання і свої застереження. Чи ж в такому разі діти з мішаних подруж будуть могти мати українську духовість? Звідки вони її наберуть?

„Амбасадорство" не виправдує грізної проблеми, яка скрито підходить до нас.

Мало хто застановляється, які гори проблем поставить життя перед дітьми з мішаних подруж. Деколи навіть й причинюються вони до роз'єднання таких подруж. А тоді діти стають жертвами, бо вони самі не будуть вповні свідомі своєї національної приналежности і будуть „плутатися", шукаючи за нею. Ради тих майбутніх дітей, які остаточно пропадуть для української спільноти, ми не смісмо схвалювати відхід української молоді в чуже середовище і мусимо все і всюди говорити про шкідливість мішаних подруж.

Дарія Бойчук

Детройт

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

Ви засумована, молода мамо, правда?

Перший тиждень в садочку закінчився повною невдачею. На вашу Зірочку ніхто не звертав уваги, хоча вона деклямує і співає і має малярський талант. Дитина ваша огірчена, а ви розчарована садочком, чи не так?

Молода мамо! Так довго, як ви сама займалися вихованням Зірочки, вам здавалося, що вона наймудріша, найздібніша ,найбільш музикальна, — унікальна дитина.

Такими спостереженнями ви обмінювались з бабунею і разом з нею „вирощували" в уяві великий майбутній талант.

В садочку дітей багато і кожна дитина це „Зірочка" рідної мами. Там же, при зустрічі з дітьми, зразу видно, що другі діти не гірші, а то й подекуди здібніші і це заприміченя прийдеться вам не раз переживати.

Проте, садочок не є сценою для пописів молоденьких талантів. Садочок — це маленька школа, яка вчить, виховує і вирівнює дітей, слабших коштом сильніших, менш талановитих завдяки тим, що більше обдаровані. Садочок це хоровий ансамбль, в якому всі голоси рівні, всі співають однаковим насиленням. Сольові партії приділяє дириґент і вони виступають у точно означених місцях хорової партитури.

І в садочку прийдуть нагоди до пописів. Будуть ними скромні дитячі свята, в яких ваша Зірочка напевно прийматиме участь. Тоді й буде нагода до повного себевияву дитини. Найгірше, що можете зробити, це вполїти в дитину переконання, що вона найгарніша, найздібніша, найбільш обдарована талантами. Тоді найменший неуспіх (в школі, чи поза школою), робить дитину нещасливою, підриває довір'я до мами, і довір'я до себе самої.

Вчіть дитину приймати неуспіхи зрівноважено, цінити успіхи інших і змагати до власних успіхів тільки працею, а не уросними амбіціями.

Леонід Полтава

„Українські казки" в Міннеаполісі

1

У неділю 6-го жовтня 1974 р., яких 15.000 осіб взяли участь в урочистостях відкриття реконструйованого й відновленого коштом 26 мільйонів дол., Міннеапольського Мистецького Інституту. До зібраних промовляв губернатор Міннесоти В. Андерсон та ін., між гостями були кілька сотень українців. Спільно із новозбудованим Дитячим Театром, коштом понад 4 мільйонів дол., Мистецьким коледжем та Музеєм, всі ці будови серед розкішного парку, заквітчаного хризантемами, нагадують нюйоркський „Лінкольн Центер", вашинґтонський „Кенеді Центер", або монтреальську „Площу мистецтв". Газети й журнали: „Міннеаполіс Стар" з 7-го жовтня, „Міннеаполіс Трібюн-пікчер" та ін. заповнені інформаціями й світлинами з нових будов та репортажами з церемонії їх відкриття, оглядин ґалерії картин і скульптур, збудованого за проєктом японського архітекта Кензо Танґе Міннеапольського Парку Мистецтв.

Для українців нововідкритий мистецько-культурний центр у Міннеаполісі особливо цікавий тим, що в репортуарі Дитячого Театру на 800 місць у сезоні 1974-75 р. йтиме музична комедія „Українські казки".

Ще в 1961 р. в Міннеаполісі заснувався театр для дітей під назвою „Маппет Плеєрс". Першими „фондами" театру молодих ентузіястів були 100 дол., позичених у сусідньому італійському ресторані. Через два роки театр одержав від міста підтримку — йому дозволили показувати вистави в залишеному, старому будинку поліції, а з 1965 року — вже в залі Міннеапольського Мистецького Інституту. Тепер Дитячий Театр нараховує понад 50 професійних акторів, на чолі з директором і мистецьким керівником Джаном Клярком Данагу, протягом сезону обслуговує кругло 125.000 глядачів, користуючись надзвичайною популярністю серед дітей і серед дорослих. У бічному крилі театрального будинку працює дитяча театральна та балетна школа, приміщена спеціяльна бібліотека та ін. Дитячий Театр у Міннеаполісі — це зразок театральної будови для дітей, мистецького смаку і уваги до підростаючого покоління. У цьому сезоні, з 29-го вересня до кінця травня 1975 р., там йтимуть такі вистави, як „Піноччіон", „Сіндерелла", „Українські казки", „Соловей", „Петрик і вовк" та ін.

„Українські казки" виставлятимуть у сезоні 17 разів. У програмі, виданій в черно-но-чорних кольорах, із зображенням української писанки на обкладинці, поміщена коротка й добре написана інформація, про Україну, репродукція відомого „Бандуриста" із малим поводатором Сластьона, інформаціїя про бандуру (зазначено, що бандурист буде виступати, як зв'язковий — оповідач у виставі „Українських казок"). У виставі беруть участь 23 актори й акторки, велика оркестра, дитячий і чоловічий хори. На розвороті програми зображено чарівну групу українських дівчат у танці, і зазначено, що для вистави використано дві українські народні казки: „Тусю" та „Пана Коцького". Серед прізвищ учасників є кілька українських: співочим і мовним консультантом вистави є Оксана Бринь, відома українська солістка, професор співу в Міннесотському університеті, та молода Галина Бринь, яка виступає також у співочому тріо, з Ліліяною Хоролець і Галею Вовк. У оркестрі окремо виступають з грою на бандурах сестри — студентки Галя і Таня Вовк. Між іншими виконавцями переважають типові американські прізвища, чимало скандинавських, німецьких, жидівських, польських.

Крім різних інформацій про виставку, з поданням зразку з „Пана Коцького" українською мовою і в перекладі уривку на англійську мову, у програмі подані також рисунки й відомості про українські писанки та інструкцію, як спекти український медяник. В „Українських казках" американські актори використуватимуть до 15 українських слів, щоб надати виставі національного чи етнічного кольориту, в тому й мовного: тато, дід, хліб, дякую, кіт, привіт та ін. Коротко про сюжет комбінованої з двох казок вистави: в українському лісі мандрує група циган, яка натрапляє на страшного, заздрливого кота „пана Коцького". Крім цієї проблеми, є ще й інша.— у мандрівній групі є жінка, яка ніяк не може замовкнути, говорить і говорить без кінця-краю... Вистава „Українські казки" — весела, життєрадісна, кольоритна, із збереженням української народної ноші, танків та деяких українських мелодій. До речі, сюжет казки про „пана Коцького" використав Микола Лисенко для своєї дитячої оперки „Пан Коцький", до лібретта поетики Дніпрової Чайки.

Українська казка потрапила до репертуару прекрасного Дитячого Театру в Міннеаполісі завдяки заходам співачки Оксани Б р и н ь та її учня Гай Шуслера, молодого американського співака, який зацікавився й захопився нашими самобутніми культурними надбаннями. Українські казки адоптував для театру Т. Мейсон, режисер вистави — С. Айєрс, оригінальну музику з українським звучанням написав Г. Тітус, костюми Д. Дрейпера.

На одній із репетицій вистави зміг побувати відомий український кінорежисер і продуцент Святослав Новицький, який сказав, що „попри деякі неточності в адаптації, „Українські казки" на сцені „Чилдренс Тіатер Компані" в Міннеаполісі є важливою українсько-американською культурною подією".

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАПНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(Продовження звіту гол. радного Степана Гавриша)

(10)

Здається, що це ділялось ще вчора, коли я прибув вперше „со страхом Божим" до канцелярії д-ра Ярослава Падоха — головного секретаря на „інтерв'ю". Тут зібралися союзові „боси" — Иосип Лисогір, д-р Ярослав Падох і сеньйор Роман Слободян і почали оглядати, як при бранці до військової служби, а опісля почали розпитувати, інформувати, а відтак давати директиви. А коли сказали „окей" — приймають, то тоді я вичитав на серйозних обличчях „союзової трійці" (тоді ще не було „ланчової Екзекутиви"), що мають на увазі „бизнес", будуть вимагати праці — продукції і повної посвяти для Батька-Союзу.

Це ділялось в березні 1964 року, я почав працювати 1 травня 1964. Напевно не думали тоді мої „боси", не думав і я, що повних 10 років — одну декаду — віддам праці для УНСоюзу. На протязі 80-ти років наш Союз мав сотки організаторів, але ніхто з них не віддав 10 років праці для установи. Наш добрий Господь дозволив мені першому видержати 10 років на пості обласного організатора і за це я дякую Йому в моїх щоденних молитвах. Я вдячний також і всім членам Екзекутиви, членам Головного Уряду, членам Управ Окружних Комітетів та членам Відділових Управ. Всі служили мені порадами, заохочували до праці, до витривалости, були до мене щирі, привітні, гостинні, були мені рідними. Коли б того не було, не вірю, що видержав би на тому пості повних 10 років.

За тих 10 років праці проїхав тисячі - тисячі миль дороги моїм невідлучним другом „фольксваґеном" об'їжджаючи стейти: Мичиґен, Огайо, Пенсилвенію, Мериленд, Вірджінію, Делевар, Ню Джерзі, Ню Иорк, Коннектикат та Массачусетс. Виповняв тисячі аплікацій нових членів УНС, заклав нові Відділи у Філядельфії, Редінґу, Кемдені, Нюарку, Чикаґо, Клівленді, Ню Иорку, Ричмонді і Колчестері. Виголосив сотки доповідей під час організаційних чи річних нарад в Округах, написав сотні статтей до „Свободи", відвідав сотки відділових управ.

До найбільшої сатисфакції і душевного задоволення зараховую це, що знайшов дорогу до громад — Церков Українських Євангеликів Баптистів, які не стоять осторонь УНС, а включилися у ряди нашої Богом благословенної установи через те, що основували нові Відділи при своїх громадах - Церквах.

Коли згадую початки праці, то мов в калейдоскопі, всіпересуваються картина за картиною, бачу всі місцевості, які відвідав, бачу тисячі нових облич, а всі такі близькі, рідні, рідна українська гостинність.

Завжди приємно згадую дружню співпрацю друзів-обласних організаторів, з якими ділив долю і недолю, а ними були і є Василь Дідюк, Евген Репета, Василь Оріховський і д-р Михайло Снігурович.

Із жалем згадую передчасну смерть ветерана союзових організаторів покійного сеньйора Володимира Гірняка.

Кінчаючи мій звіт почуваюсь до милого обов'язку подякувати всім тим, із якими доводилось мені співпрацювати під час звітової каденції на терені Філядельфійської Округи та й інших сусідніх Округ, що співпрацювали з нашою Округою.. У першу чергу дякую за дружню співпрацю головним контролерам, а саме проф. д-рові Богданові Гнатюкові і д-рові Іванові Скальчукові. Моя щира подяка всім членам Управи нашої Округи за дружні відносини й допомогу в праці. Головно дякую Іванові Данківському — касирові Округи і Петрові Тарнавському — секретареві Округи, за їхню допомогу у веденні праці в Окрузі.

Висловлюю рівнож мою щиросердечну подяку всім сусіднім Управам Окружних Комітетів за дружні сусідські відносини та координацію спільної союзової праці, а саме: голові Лігай-велійської Округи — головній радній Анні Гарас, голові Округи твердого вугілля Шамокіну, союзовому піонерові Михайлові Гентошеві, голові Вілкіс-берської Округи — м-рові Романові Дяковому, голові Скрентонської Округи Іванові Голикові, голові Балтиморської Округи директорові Емануїлові Притулі, голові Нюаркської Округи Юліянові Баранюкові, голові Перт-Амбойської Округи — інж. Омелянові Грабові, голові Надгудсонської Округи — інж. Миронові Сірому і голові Пассейкської Округи — Іванові Хомкові.

Дай, Боже, щоб усі наради і схвалення 28 Конвенції УНС вийшли на добро й користь всієї нашої спільноти в Америці і Канаді та цілій діяспорі.

Головний радний Степан Гавриш у своєму слові покликався на свої друковані звіти, а в додатку відчитав наступне:

В першу чергу дозвольте мені скласти всім щиру подяку за це, що під час 27-ої Конвенції в Клівленді 4 роки тому, ви знову мене наділили своїм довір'ям і вибрали вдруге головним радним.

Що я зробив на тому пості за останніх 4 роки, то є коротко скондензовано заподано в моєму друкованому звіті. Тому було б зайвим ще раз це повторяти. Але за вашим дозволом я згадаю ось що, що будучи головним радним, я рівно ж виконував обов'язки й обласного організатора, а від травня 1972 року — Екзекутива призначила мене асистентом керівника організаційного Відділу, який очолює д-р Ярослав Падох. На тому пості я стисло виконував ті ділянки праці, які були мені доручені, як д-ром Падохом, так і іншими членами Екзекутиви. Коли згадую про цю ділянку праці, то з приємністю заявляю, що я мав повну співпрацю і толерантність зі сторони д-ра Падоха, як мого безпосереднього шефа й за це щира подяка д-рові Падохові. Я шукав співпраці зі всіми членами Екзекутиви — заявляю, що така була, тому й моя подяка всім. А тепер дозвольте мені звернути увагу на те, що нас всіх турбує, а саме сектор молоді і наше членство старше віком. Що я маю на увазі? Маю це на увазі, щоб ви дорогі делеґатки делеґати у своїх резолюція пам'ятали про наших старших членів, які десятки років платять і платять членські вкладки. Дайте їм більшу дивіденду. Пам'ятайте теж про молодь, бо знаємо з практики, що немає майбутности для жадної організації, установи, яка не має нарибку — допливу молоді. Тут маю на увазі збільшення стипендійного фонду, за який провадджу боротьбу почавши від 26-ої Конвенції. Практика виказала, що 10,000-ий стипендійний фонд є не вистачальним ,тому апелюю до всіх вас: „Піднесіть стипендійний фонд до 25,000 дол. Інвестуймо гроші УНСоюзу не в мурах, — а в людях, у молоді, тоді будемо мати моральну підтримку й доступ до української громади. Дай Боже, щоб наші наради і всі винесені ухвали — рішення, які під час тої Конвенції будуть схвалені — вийшли на добро і користь не лише УНСоюзу, але і всього українського суспільства, як в Америці так і Канаді.

Пам'ятаймо, що в єдності сила народу, сила організації, тому об'єднаймося в спільній праці, будьмо спільною союзовою родиною, не питаючись чи ми з Канади, чи Америки, бо цієї єдності і моноліту вимагає від нас поневолена, але ніколи не скорена Батьківщина — Україна!

Звіт головного радного Тараса Шмаґали



This Convention Report covers my second term as Supreme Advisor, May 1970 thru May 1974. It will take the same outline form as my annual reports.

My activities, accomplishments and opinions are presented in three general categories:

A. Activity for the Ukrainian National Association;

B. Activity in the Ukrainian and American community; and,

C. Items which I have stressed during my tenure on the Supreme Assembly and remarks for the good of the organization.

A. My activity for the Ukrainian National Association was:

1. The Ohio Fraternal Congress.
2. Annual and organizational meetings—Cleveland District, Cleveland, and Youngstown District, Youngstown, O.
3. Annual meetings of the Supreme Assembly at Soyuzivka.
4. Member of the UNA Building Committee and UNA Urban Renewal Corporation.
5. Meetings of the Educational Research Committee.
6. Secretary of Branch 251 (resigned in August 1971).
7. Contacts with various fraternalists.
8. Various contacts in both the Ukrainian and American community.

B. Believing members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as the Ukrainian community, I was active in the following:

1. National President of the Ukrainian American Republican Federation.
2. National Vice-President of the Republican Heritage Groups Council of the Republican National Committee.
3. National Nationalities Director for the Committee for the Re-Election of President Nixon.
4. Executive Committee, Cuyahoga County Republican Party.
5. Temporary Chairman of the Ukrainian Committee for the Celebration of the American Bicentennial.
6. United Ukrainian Organizations of Greater Cleveland, branch of the Ukrainian Congress Committee of America.
7. Trustee—Ukrainian Youth League of North America Foundation
8. Executive Board of the Ukrainian Professional Society of Ohio.
9. Member of various political, civic and professional organizations.

C. As I have stated during my tenure, I feel it is incumbent upon each Supreme Assembly member to participate in the policy making and direction of the Association.

Below is a list of ideas and suggestions which I have stressed and the results of my efforts:

1. The upgrading of our fraternal benefits must continue in a well-planned coordinated manner.

a) Orphan Converage—an idea submitted by me years ago and still not implemented. I do not understand how other fraternals can provide this coverage, while our Executive Committee says we cannot legally do it.

b) Increased Scholarships—This has moved in the right direction and should continue to benefit both the Association and its members. We should consider the possibility of a low interest student loan program.

c) Loan and Investment Program—We have done little, if anything, to develop an investment program for our members or to cooperate on such a venture with other Ukrainian institutions. It does not make sense to me that our members receive 5% interest on their savings in our institutions, while the Association pays outside banks 10% to 11% and higher for money. Certainly there is some way we can get together for the benefit of the entire Ukrainian community. Our community is horribly unsophisticated financially and the Association should be in the forefront to rectify this. If we have to hire outside talent to do this, let's do it!

2. The life-line of our Association is the organization of new members. I have stressed throughout my term the need for a complete change in philosophy and methods. Unfortunately, we are basically doing the same things now as we were doing four years ago. We are not organizing our youth in the numbers we should, because we are not approaching them in a manner which other companies do. How many Ukrainian doctors have $1,000 policies with our Association and $100,000 with other companies? How many young professionals have $1,000 or nothing with UNA, while purchasing $10,000, $25,000 or $50,000 with others. This is not their fault. It is our fault. Our approach was not organized into a professional package similar to others. Some people do not take us seriously as an insurance company, because we have not earned it! We must somehow retain the image of a Ukrainian fraternal organization while also gaining the image of a reputable, high-class insurance company. Again, if we do not presently have the expertise on our staff to do this, we should hire someone who does.

3. For the past several years, I have called for re-evaluation of the Association's internal operation and staffing. Only minor moves have been made in this area. Hopefully, the Constitution and By-Laws Committee and this Convention will move in this direction. However, the new Executive Committee still must do much to develop a good administrative team in our home office.

E. In conclusion, I would like to thank the delegates who gave me the opportunity to serve the Association and my fellow members of the Supreme Assembly for their cooperation and support.

Головний радний Тарас Шмаґала в доповнені до свого друкованого звіту подав наступні завваги:

Тому, що УНСоюз зв'язав майже 14 мільйонів долярів у будівлі, я пропоную:

1. Затягнути позичку на будівлю на $12,000,000.

Тому, що ми платимо тепер 10 до 11 відсотків, а навіть більше за $6,000,000 позички, пропоную:

2. Ми повинні затягати короткотермінові позички в банках.

3. Ми повинні взяти до уваги можливість видачі власних бондів на суми від $1,000 до $5,000 з конкуренційними відсотками по 7% до 8% річно і пропонувати їх нашим членам для фінансування будівлі.

4. Ці бонди могли б мати передбачені премії, коли б ми мали кращі прибутки з будівлі.

Головний Екзекутивний Комітет повинен засягнути якнайскоріше поради фінансових експертів для прослідження таких можливостей.

Звіт головного радного Богдана Футея

Мені припала велика честь бути обраним делеґатами 27-ої Конвенції до Головного Уряду УНС на пост головного радного. За це довір'я до мене, я складаю щиру подяку.

За чотири роки моєї діяльности, як кожний свідомий союзовий урядовець, я уважав моїм обов'язком виконувати статутові зобов'язання, які не все дуже ясні, та всі припоручення Головного Екзекутивного Комітету, найкраще, щоб ця праця мала дальший вплив на ріст і користь УНСоюзу, його членів та добро Української громади.

Як голова Окружного Комітету метрополітального Клівленду, чи навіть після моєї каденції, я завжди змагав до зактивізування всіх Відділів нашої Округи для збільшення членства і для їхньої активної участи в союзовому громадському житті. Особливу увагу віддано для приєднання молоді в члени УНСоюзу. А для кращої ідентифікації Округи серед громади заплянованo ряд різних імпрез. У висліді цього, організаційні кампанії завжди втішалися успіхом. Очевидно тут заслуга всіх здібних секретарів нашої Округи.

За звітній час моєї каденції, я брав участь у всіх річних та спеціяльних нарадах Головного Уряду УНС. Я працював у таких комісіях: Комісія Молоді — голова; Дослідчо-Виховна Комісія — секретар; Культурна Комісія — член; Стипендійна Комісія — член; Комісія Будови Будинку УНС — член; Парляментарист річних нарад.

Із найбільших досягнень моєї праці під час річних нарад Головного Уряду, це збільшення стипендійного фонду з 2,000 до 10,000 дол.; одержання частини фінансів на переведення перепису українців в Клівленді, та піддержка заплянованого 27-мою Конвенцією проєкту будови нового будинку УНСоюзу.

Про мою загально громадську працю хочу тільки згадати, що як голова Українських Об'єднаних Організацій — Відділ УККА в Клівленді, чимало зусиль і старань я доклав для постійного розвитку української громади.

Ось тут подаю до уваги делеґатам 28-ої Конвенції наступне:

1) УНСоюз повинен переглянути всі можливості поширення забезпечення поза тільки стисло життьовим забезпеченням для кращої обслуги членів та конкуренції з іншими асекураційними та братськими компаніями. Тут йдеться про асекурацію на підприємства, втрата працездатности, додаткова лікарська допомога емеритам, окрім медікер, та інші.

2) УНС повинен конечно видавати низько-процентові позички на розбудову Українських Народних Домів, Домів Молоді чи культурних центрів в осередках більшого скупчення нашої спільноти.

3) Окружні комітети повинні затруднювати під час літніх вакацій, за фінансовою винагородою, студентів, щоб вони виконували суспільно-громадську працю у даній Окрузі.

4) Примінити до сучасних вимог для молоді літні курси українознавства на Союзівці.

5) Тому, що наша установа переходить на більше фахово-забезпеченеву діяльність уважаю, що та сама фаховість повинна відноситися до наших працівників в Головній Канцелярії, як поведінкою, так і платнею. Також уважаю доцільним переглянути можливості більшої централізації вплачення вкладок за забезпеченеві грамоти.

Наприкінці, шановні делеґати, прошу уважливо розглянути вище подані пропозиції та пропозиції інших членів Головного Уряду і висловити свою думку. Ваші завваги, чи навіть здорова критика, повинні бути дальшим засобом нашого росту через наступні чотири роки. Цей наш ріст залежить також від нашого зуміння пристосуватися до змін часу й обставин. Я вірю у майбутнітність УНСоюзу. Сподіваюся, що ця майбутність близька усім делеґатам 28-ої Конвенції.

Головний радний д-р Богдан Футей виголосив наступне доповнення до свого звіту:

Не буду говорити про участь у весіллях чи хрестинах, але хочу говорити про забезпечення.

1. УНСоюз повинен розширити роди забезпечення. Ми тепер потребуємо різних забезпечень, не лиш життьових і від випадків, але теж забезпечень різних професійних, забезпечень старших людей тощо.

2. УНСоюз повинен поширити видавання гіпотечних позичок (морґеджів) зокрема на Народні Доми чи Доми Молоді.

3. Окружні Комітети є дуже потрібні й корисні. Вони координують працю Відділів, стараються теж активізувати молодь. Говорю це з обсервації і як голова Окружного Комітету. Вони проводять дуже корисну працю для розбудови УНСоюзу.

4. Курси на Союзівці треба так організувати, щоб вони відповідали вимогам курсантів та були для них цікаві. Ми входимо щораз більше у професійне й „бизнесове" життя, тому сподіюся, ща майбутня Екзекутива теж буде працювати більше „бизнесово" (професійно).

Звіт головного радного Анатолія Дорошенка

Користаючи з нагоди, бажаю в першу чергу подякувати делеґатам 27-ої Конвенції УНСоюзу за довір'я виявлене у виборі мене головним радним.

Свій звіт ділю на:
I. Працю при УНСоюзі;
II. Працю при церковних і громадських установах і
III. Рекомендації.

I. Праця при УНСоюзі.

1. Зорганізував понад 50 членів до УНСоюзу.

2. Був головою та заступником голови Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в в Чикаґо, на протязі чотирьох років. Під час мого головування, в 1971 р., Округа здобула першенство в приєднюванні членів до УНСоюзу.

3. На протязі чотирьох років я був заступником голови 114-го Відділу, св. Володимира, в Чикаґо.

4. Був членом Виховно - Дослідчого Комітету та секретарем Комісії для Справ Молоді при Головному Уряді УНСоюзу.

5. Під час голосування на Річних Нарадах Головного Уряду відносно величини УНСоюзового Будинку, голосував проти п'ятнадцятиповерхового, а за десятиповерховим будинком.

6. Допоміг в об'єднанні 252-го із 114-им Відділом, обидва при українській православній катедрі св. Володимира в Чикаґо.

7. Поробив заходи в зорганізуванні Відділу в Форт Вейн, Індіяна, які закінчилися неуспішно.

8. Відвідав віддалені Відділи при Чикаґській Окрузі, а саме 199-ий в Ґошен, Індіяна та 250-ий в Ракфорді, Іллиной.

9. Робив заходи, щоб місцева кооператива „Самодопомога" дістала позичку від УНСоюзу для побільшення відпочинкової оселі в Раунд Лейку, Ілл. На жаль УНСоюз і кооператива не дійшли до порозуміння.

10. Відвідав табір СУМА в стейті Вискансин та ознайомився із його виховною працею.

11. На останній Конвенції подав таку резолюцію, підтриману секретарем 114-го Відділу, В. Бережаном,:

„27-ма Конвенція УНСоюзу зобов'язує новообрану Головну Екзекутиву УНС виконати рекомендацію попередньої 26-ої Конвенції УНС, щодо придбання Союзівки для членства УНС Середнього Заходу". На жаль Головна Екзекутива за чотири роки свого урядування ніякого рішення не винесла.

12. Репрезентував УНСоюз на:

а) Конвенції Української Православної Ліґи в Міннеаполісі, Мінн.

б) Храмових Святах української православної катедри св. Володимира.

в) Посвяченні храмової площі української католицької церкви св. Володимира і Ольги в Чикаґо.

г) Бенкеті в честь інж. Степана Куропася, влаштованим місцевими Відділами ОДВУ.

ґ) 31-му З'їзді ОДВУ, який відбувся в днях 16-го вересня 1972 р. в Чикаґо.

д) Пікніку влаштованому Спортовим т-вом „Крила" (СУМА).

е) Річних Зборах „Іллинойського Братського Конґресу".

II. Праця при церковних і громадських установах.

а) Працюю над розвитком Української Православної Церкви, будучи членом Метрополітальної Ради УПЦеркви.

б) Брав активну участь у житті місцевої української православної катедри св. Володимира, займаючи пости заступника голови Парафіяльної Управи, голови хору „Боян" та заступника голови Парафіяльної Шкільної Ради. Відповідав за 100,000 дол. відновлення парафіяльного будинку.

в) Допомагав збирати фонди для Українського Вільного Університету з нагоди 50-літнього ювілею.

г) Займаючи пост референта зв'язків при т-ві Українських Інженерів, Відділ Чикаґо, поробив заходи для фінансової допомоги Катедрі Українознавства при Гарвардському університеті.

ґ) Будучи заступником голови Українського Республіканського Клюбу, працював, щоб вибрано українця п. О. Заброцького на конґресмена ЗСА.

д) Під керівництвом Відділу УККА в Миллвокі, Вискансин, відповідав за українську мистецьку виставку на „Міжнародній Виставці" в місті Миллвокі.

III. Рекомендації.

Під час мого перебування в Головному Уряді я подав наступні рекомендації:

а) Головний Уряд повинен скласти та схвалити обов'язки головних радних для покращання ефективности їхньої праці.

б) Головний Уряд та зокрема Екзекутива повинні виконати резолюції ухвалені на 27-ій Конвенції УНСоюзу.

в) Головний Уряд повинен розглянути всі прийняті рекомендації на 27-ій Конвенції УНСоюзу та їх належно вирішити.

г) Головний Уряд повинен схвалити бюджет для пропаґування УНСоюзу через радіо та несоюзову пресу і передати належну суму для диспозиції Округи.

ґ) Головний Уряд повинен схвалити бюджет, щоб допомогти виховно - молодечим організаціям, школам та спортовим товариствам.

На закінчення бажаю подати до відома членам Українського Народного Союзу, що в моїй праці при УНСоюзі, і завжди старався, щоб Головний Уряд кермувався соборництвом у своїх рішеннях, та щоб ця найбільша українська установа у вільному світі не піддалася під керівництво даного українського політичного угруповання, яке довело б до розпаду цієї могутньої установи.

Також, при цій нагоді, бажаю висловити мою найсердечнішу подяку, за підтримку в моїй праці на союзовій ниві, Миколі Ткачукові, довголітньому голові 114-го Відділу св. Володимира в Чикаґо, та його довголітньому секретареві інж. Володимирові Бережану.

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко подав наступне доповнення до свого друкованого звіту:

Мій звіт є надрукований, тому я подам головні точки із мого звіту, а саме:

Під час мого терміну, як головний радний я зорганізував понад 50 членів до УНСоюзу.

Був я головою та заступником голови Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Чикаґо на протязі чотирьох років. Під час мого головування в 1971 р. Округа здобула першенство в приєднуванні членів до УНСоюзу.

Був я членом Виховно-Дослідчого Комітету та секретарем Комісії для Справ Молоді при Головному Уряді УНСоюзу.

Під час голосування на Річних нарадах Головного Уряду в 1971 р. щодо розміру УНСоюзового будинку я голосував проти п'ятнадцятиповерхового, а був за десятиповерховим будинком. Я був один із тих 4-ох членів, що чотири роки тому передбачали велику проблему із будинком, а саме, що сьогодні він є напівпорожний. На закінчення бажаю подякувати делегатам 27-ої Конвенції за довір'я виявлене до мене, що вибрали мене головним радним.

Звіт головної радної Анни Гарас



Починаючи свій звіт, в першу чергу почуваюсь до милого обов'язку скласти щиру подяку шановним делегаткам і делегатам 27-ої Конвенції за те, що виявили до мене довір'я і вибрали мене на пост головної радної — найбільшої української установи у вільному світі, а саме УНС.

Бути головним урядовцем установи, яка вже повних 80 років поза межами України виконує місійну працю — є гордість. А гордість ще й в тому, що УНС не є лише суто забезпеченевою установою. УНСоюз в цей сам час був і далі є ініціятором - меценатом постання багатьох суспільно - громадських установ.

Коли йдеться про працю для УНСоюзу, то вона не була для мене чимось новим тому, що по приїзді 1949 р. на вільну землю Вашингтона, я негайно вступила в члени 47-го Відділу ім. Ольги Басараб в Бетлегемі, де мене обрало до Управи, а відтак 1953 р. обрано секретаркою згаданого Відділу.

Приступаючи до звіту головної радної за час моєї каденції, себто рр. 1970 - 1973, мушу згадати, що в тому ж часі я виконувала обов'язки голови Відділів Лігай - Веллійської Округи — в Аллентавні і була секретаркою згаданого 47-го Відділу в Бетлегемі. В зв'язку з тим, заторкну й діяльність згаданих ресортів.

ПРАЦЯ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ

Я була присутня і звітувала під час трьох засідань Головного Уряду УНС, як також брала участь в спеціяльних нарадах Головного Уряду у вересні 1970 року. Під час усіх тих нарад, я брала живу участь у дискусіях, висловлюючи свої думки та заваги для добра дальшого розвитку нашої організації. Під час згаданих нарад теж брала участь в конференціях та нарадах спеціяльних Комісій створених з членів Головного Уряду як Комісія для жіночих Справ, Комісія Молоді та Комісія Організаційних Справ.

Як головна радна я брала участь в нарадах сусідніх Округ, куди була делеґована членами Екзекутиви УНСоюзу а саме:

13-го червня 1970 р. взяла участь в організаційних нарадах Округи Твердого Вугілля — Шамокин.

10-го жовтня 1970 р. взяла участь в організаційних нарадах Округи Скрентонської.

11-го жовтня 1970 р. взяла участь в організаційних нарадах Округи Вілкс Беррі.

26-го вересня 1971 р. взяла участь в організаційних нарадах Округи Твердого Вугілля — Шамокин.

30-го вересня 1972 р. взяла участь в Річних Зборах Скрентонської Округи.

15-го жовтня 1972 р. була присутньою під час організаційних нарад Округи Твердого Вугілля — Шамокин.

1-го квітня 1973 р. взяла участь в Річних Зборах Округи Твердого Вугілля — Шамокин.

30-го вересня взяла участь в організаційних нарадах Округи Твердого Вугілля — Шамокин. Також вперше взяла участь у Конгресі Братських Союзів Пенсилвенійського стейту, що відбувся в Скрентоні в днях 12 - 13 листопада 1973 р. Тут мушу сказати, що такі Конгреси є дуже цікавими і корисними, бо ж там відбуваються різні панелі й тому там можна багато навчитися з організаційної ділянки. На мою думку, в таких Конгресах в першу чергу повинні брати участь всі союзові організатори, та по можности місцеві секретарі, бо це була б для них найкраща школа.

20-го вересня 1973 р. я репрезентувала УНС під час З'їзду Головної Управи Карпатського Союзу, що відбувся на оселі УНСоюзу „Верховина".

ДІЯЛЬНІСТЬ НА ПОСТІ ГОЛОВИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Звітуючи про працю голови Округи, то вже на вступі мушу заявити, що я є горда за Лігай - Веллійську Округу. А горда тому, що не зважаючи на економічну кризу яка існувала і далі є докучливою в околиці Округи, наших 12 Відділів приналежних до Округи зуміли за 4 роки здобути для Батька Союзу аж 456 членів. 1970 р. ми здобули 93 члени, 1971 р. 100 членів, 1972 р. 118 і 1973 р. здобули аж 145 членів забезпечених на суму 321.000 дол. Округа здобула грошовий бонус в сумі 78.00 дол. за виконання квоти на 75% в 1972 р. і 180.00 дол. за виконання квоти на 120% в 1973 р. Разом наша Округа нараховує 1.589 членів, а за останній 1973 рік збагатилася на 79 членів як чистий зиск по покриттю всіх втрат.

Помилкою було б думати, що наша Округа ввесь час посвячує виключно організаційній ділянці. На протязі останніх чотирьох років відбулися десятки засідань - нарад Управи, не враховуючи 4-ох Річних Зборів Округи і 4-ох організаційних нарад. Під час Організаційних нарад відбувся три рази секретарський курс, який двічі провадив асистент керівника Організаційного Відділу Степан Гавриш, а відтак останній курс провадив головний секретар д-р Ярослав Падох при допомозі свого асистента Степана Гавриша. Наша Округа відбула 3 Союзові Свята - Фестини, а відтак в жовтні 1973 р. відзначено спеціяльною вечіркою Ювілей 80-ти річчя „Свободи" і 40-річчя тижневика „Юкрейнян Віклі". Під час згаданої вечірки головний предсідник УНС Иосип Лисогір в асисті головного радного Степана Гавриша вручив відповідні грамоти для 9-ох заслужених Союзових піонерів з Лігай-Веллійської Округи.

Мушу згадати і те, що наша Округа влаштувала спеціяльний Союзовий День для допомоги потерпілих членів УНС від гурагану „Агнес" в околицях Вілкес Беррі Па., і Елмайри, Н.Й. Ми також вклали багато праці 28-го червня 1970 р. під час „Союзового Дня УНС Пенсилвенійського стейту", що відбувся в Лігайтоні. Головою святочного Комітету був голова Філядельфійської Округи Степан Гавриш, а я як голова Лігай-Веллійської Округи, була заступником голови.

Наша Округа вклала рівнож багато праці під час „Фестивалю в честь 80-ти річчя Свободи", що відбувся в днях 18 - 19 серпня 1973 р. в Лейквуд Парку, Барнесвілле, Па. Головою Комітету Фестивалю був Степан Гавриш — голова Філядельфійської Округи, а я знову була заступником голови. На мою думку цей фестиваль був вдалим і згідно з ухвалою Головного Уряду повинен відбуватися кожного року в колисці народження УНСоюзу, а саме околиці Шамокина. До діяльности Округи слід зарахувати і те, що майже кожного року приготовляється прогулянка - відвідини „Союзівки" автобусами.

Як голова Округи я брала участь і репрезентувала Округу під час Союзових бенкетів та Союзових Свят — Днів які відбувалися в сусідніх Округах як Філядельфія та Округи стейту Ню Джерзі. Була двічі присутньою під час Річних Зборів Філядельфійської Округи, а брала там участь тому, щоб продовжувати традицію добросусідських відносин між Округами, які започаткував тому 10 років голова цієї Округи Степан Гавриш. Я була делеґаткою від Округи на XI Конгрес УККА, що відбувся в Ню Йорку 1972 р., та взяла участь в Конференції голів, яка відбулась на „Союзівці" в листопаді 1972 р. Крім того мені доводилося часто репрезентувати Округу під час різних місцевих свят чи імпрез.

ПРАЦЯ НА ПОСТІ СЕКРЕТАРКИ 37-го ВІДДІЛУ УНС В БЕТЛЕГЕМІ

На вступі я згадала, що виконую обов'язки секретарки 47-го Відділу в Бетлегемі. Пост секретарки я обняла ще 1953 р., але тому, що була зайнята іншими ділянками праці, не могла присвятити більше уваги для росту Відділу. Коли їхала на 26-ту Конвенцію до Чикаґо 1966 р., то Відділ був замалий на вибір делеґата, отже треба було лучитися, але вже під час 27-ої Конвенції 1970 р. Відділ мав свого делеґата, а тепер під час 28-ої Конвенції Відділ вже вибрав два делеґати. Від 27-ої Конвенції, себто за останніх 4 роки, Відділ приєднав 194 члени а саме: 1970 здобуто 33 члени, 1971 29, 1972 р. 60 і 1973 р. здобуто аж 73 члени. За здобуття 60 членів 1972 р. я була відзначена як найкраща організаторка-секретарка між всіма секретарями Союзу і за це в нагороду я одержала 2 томи Енциклопедії Українознавства. В точковій системі 1973 р. мені пощастило здобути 779 точок і цим же я зайняла перше місце між всіма жінками - секретаркамч УНС.

Не залежно від праці для УНС не занедбую і інших ділянок суспільно - громадської праці, а головно присвячую багато часу жіночим організаціям. Належу до Головної Управи ОЖ ОЧСУ, де я є головою Контрольної комісії, заступницею голови і секретаркою Відділу ОЖ ОЧСУ в Аллентавні, головою Контрольної комісії 91 Відділу Союзу Українок Америки в Бетлегемі, членом управи Відділу УККА Лігай - Веллійської Округи, та членом Контрольної комісії Головної Управи Карпатського Союзу.

Реасумуючи мій звіт, я свідома того, що можна було б мати й кращі успіхи, але для того потрібно більше вільного часу та рівнож уведення деяких змін в Союзовій структурі. Про такі зміни я згадувала (домагалася) у всіх трьох моїх звітах на Річних Нарадах Головного Уряду в рр. 1971 - 1972 - 1973, але це був голос „в пустині". Тому тепер повторяю мої пропозиції і даю під розвагу шановних делеґаток і делеґатів 28-ої Конвенції, а саме:

1. Пропоную, щоб УНС виасиґнував 1,000.000 дол. з резервового фонду на уділювання безвідсоткових позичок студентам високих шкіл, що є членами Союзу найменше 5 років. Уведення таких позичок буде запорукою розбудови Союзу, бо молодь буде горнутися до установи, яка дбає про її освіту та її майбутність. Інвестуймо гроші-резерву в молоді, бо це майбутність союзу.

2, СПРАВА МОРГЕДЖІВ-ПОЗИЧОК ДЛЯ ЧЛЕНІВ СОЮЗУ

Якщо ми говоримо, що ми є Братським Союзом, то мусимо це доказати ділом. Замало під час Союзових нарад деклямувати про „братерство", але на жаль в практиці того немає. Колись члени Союзу мали можливість одержати позичку - морґедж в Союзі дешевше від льокальних банків, і тим були горді, бо ж ми належали до „Братського Союзу". Зараз майже ніхто не одержує позички в Союзі, бо мовляв, ми самі позичаємо гроші. Пропоную привернути стару систему Союзову і уділяти позички потребуючим членам. Коли буде більше позичок — буде більше членів в Союзі. Інвестуймо гроші в позичках, а не в низько відсоткових бондах.

3. СПРАВА ДОПОМОГИ ХВОРИМ ЧЛЕНАМ СОЮЗУ

Коли не дай Боже хтось із членів захворіє і звертається за допомогою, яка йому за всіми правилами належиться, то він мусить перейти всі бюрократичні закони Союзу. Щоб одержати 30.00 дол. допомоги, то по перше він, чи вона мусять бути хворими бодай 5 місяців, а тоді треба йти ще раз до лікаря, одержати посвідку, що він чи вона були направду хворими й за це платиться 10 - 15 дол. Що ж тоді залишається бідній, хворій людині? Залишається 15.00 дол. на які ждала місяцями від Батька Союзу. З такої допомоги користає не хворий член, а лікар. Тому пропоную занехати ту систему з лікарським баданням і мати довір'я до відділових урядовців. Коли аплікацію підписали голова, секретар і касир — виплачувати допомогу хворим, але не по п'ятьох місяцях — лише по трьох місяцях хвороби.

4. Пропоную далі продовжувати започатковану вже Конференцію голів Окружних Комітетів, тим більше, що була ухвала Головного Уряду такі Конференції відбувати. На жаль члени Екзекутиви зіґнорували згадану ухвалу і не відбули Конференції 1973 р. На мою думку такі Конференції є дуже корисні і повинні відбуватися ранньою весною, де голови Округ могли б спільно продискутувати, що було зроблено в попередньому році, а відтак визначити плян праці на біжучий рік.

Мушу й те заявити, що такі конференції повинні мати будуючий характер, чого на жаль не було під час першої Конференції, що відбулася 1972 року.

Кінчаючи мій перший звіт на пості головної радної, щиро дякую всім Відділовим урядовцям та членам Управи Лігай-Веллійської Округи за гарну і дружню співпрацю. Що така співпраця була, то доказом є успіхи Округи, за який ввесь кредит належиться всім 12-ти Відділам нашої Округи.

Також висловлюю мою щиру подяку головам і членам Управ Окружних Комітетів Округ Твердого Вугілля — Шамокин, Філядельфії, Вілкс Беррі і Скрентонові за гарну спільну співпрацю, та добросусідські відносини.

Головна радна Анна Гарас в доповненні до друкованого звіту покликалась на свій друкований звіт, та в короткому слові спершу висказала подяку 27-ій Конвенції, що чотири роки тому її обрано головною радною УНСоюзу. Брала вона участь в різних громадських імпрезах, репрезентуючи УНСоюз, була головою Окружної Ради Відділів УНСоюзу та секретарем 47-го Відділу. Згадуючи про клич „в пошані до старших" висказала жаль з того приводу, що з її Округи не запрошено на посвячення Дому УНСоюзу одного зі старших і заслужених для УНСоюзу піонерів. В справі гасла „лицем до молоді" висказала побажання, щоб УНСоюз призначив поважну суму на стипендії та на безпроцентові позики для студіюючої молоді.

Звіт головного радного Дмитра Попадинця

Цікавий збіг обставин, що за „ложе народження" Батька Союзу послужив Басейн твердого вугілля у місті Шамокині в Пенсильвенії, а духовим предвісником і хрищеними батьками послужили йому співредактори і на 160 днів старша — „Свобода".

Ідейні основи, покладені основоположниками 80 років тому, на сторінках „Свободи", — першого інформатора, поучника, дорадника, опікуна і оборонця, перших поселенців — призвели до заіснування першої установи для взаємної і всесторонньої допомоги — Українського Народного Союзу.

Ще цікавішим збігом обставин є факт, що 28-ма Конвенція, — зупинка на 80-річному етапі організаційно-дійового шляху, відбувається у духовій столиці ЗСА — місті „Братньої Любови" — Філядельфії, Пенсильвенія.

За нами, тобто УНСоюзом, пройшло 80 років плодотворного часу на Північно-Західньому континенті Америки в країнах ЗСА і Канади. Часу, що ніколи не обмежувався простором і все держав тісні і всесторонні зв'язки з рідним народом країни народження й походження — Україною.

Вже від перших років існування „Свобода" і „Батько Союз" виявили заінтересування судьбою нових поселенців на неосяжних зором просторах „обіцяної землі", що потребувала сотки тисяч сильних рук і десятки років часу на закліматизування у північній сусідній країні, й простягнули братню руку взаємного зв'язку і всесторонньої допомоги та співжиття, що й причинилось до заіснування Українського Народного Союзу в Канаді.

Від часу тих перших дев'ядесятих і дев'ятсотних років „Свобода", її редактори та кореспонденти відвідувачі і, ті на місцях створили і, щорік ущільнювали взаємні відвідини і кореспонденційні зв'язки в слові, письмі й друку, що прямо споріднили наших поселенців під багатьма аспектами і пов'язали їх з духом власного життя по їхньому боці кордону, а також з духом зову і настанов рідного народу по той бік глибокого і широкого Атлантійського Океану. І саме дух „Свободи" і організаційні настанови УНСоюзу спричинились до створення у 1916 р. — 49-го Відділу УНСоюзу в Торонті.

Як звичайно водиться, що члени Головного Уряду і Канадського представництва звітують за свою діяльність на постах в Головному Уряді і організаційно за союзові Округи, в Канаді за союзові області: Схід, Центр і Захід, а також за видатність організаційної й провідної праці їхніх Відділів.

У висліді національно політичної нестабільности, спричиненої сепаратистичним рухом від кількох минулих років часу, господарсько економічна стагнація прибрала загрозливих розмірів і витворила загальну психозу непевности, а зокрема в 20% нефранцузького населення в провінції Квебек, а втім 35% в метрополітальному Монтреалі. Унаглядинився застій в розбудові народного господарства. Штрайки, безробіття, наступ на уряди суспільно-допомогової служби, невиплатність зобов'язань, насильні й плянові банкротства й багато-багато незаконностей стали примарою в щоденному житті й висунули щоденне зустрічне питання, а що далі буде?

Самозрозуміло, що повище явище немалою мірою позначилось на почуваннях нікудишности й серед нашого населення, а зокрема в того, що вже неоднораэово перенесло практично на власній спині разючо-прикрі наслідки, химери тих відосередочних сил, нищівних рухів під агідою інтернаціональних змовників проти правопорядку.

Цікаво було й те, що всякі інвестиції значно послабились, а забезпеченевий рух серед не-французів майже припинився.

Останні провінційні вибори в Квебеку хоч віддали понад 30% голосів сепаратистичній партії „Квебекуа", то сутьба вибору лише 6-ти представників до парляменту на всіх 110, — відсунула небезпеку на майбутнє. Ліберальна партія, що вела виборчу акцію за місце провінції Квебек у федерації з Канадою і, для якої немало наших союзовців, включно з автором звіту, працювала, — одержала понад 55% відданих голосів і здобула 102 мандати.

СОЮЗОВА АКТИВНІСТЬ

Світла й тіні квебекської політики співмірно відбились на висліді організаційної праці серед нашого населення, а втім і УНСоюз поніс 10% втрати на стані членів, бо зменшений приріст не зумів покрити природних втрат, передчасних згрошевлень і суспендувань.

Якщо докладніше проаналізувати справу з рукою на серці і з дозою розумової справедливости то переконаємось, що наша втрата знайшла „слабе місце" в двох найчисленіших і найстарших Відділах, які значно зменшили стан своїх членів, бо не зуміли здійснювати організаційних щорічних плянів в тому, критично пробному, часі. За час 4-ох звітних років наші 9 Відділів придбали лише 316 членів, тоді коли в попередній каденції вони зорганізували 566. Але й цю невдачу ми зуміли побороти, бо вже в останньому році, а зокрема восени, після згадуваних виборів, ми перевиконали наш річний плян-квоту 140 на 145 новими членами. На всіх дев'ять Відділів аж сім зорганізували по 10 і більше нових членів. 474-ий Відділ під дбайливим проводом секретарки Д. Манило здобув 33 а Пластовий 434-ий в проводі нової секретарки Ол. Дольницької і голови здобув 36 нових членів. Завдяки п-і М. Юзик 492-ий Відділ в Оттаві зорганізував 19 членів. Інші Відділи здобули: 448 — 17, 473 — 16, 465 — 14 і 471-ий — 10 нових членів. Якщо взяти до уваги, що ввесь Схід Канади, то є 5 провінцій, нараховує заледве 4% загального числа українців в Канаді то відсотково стан членства в УНСоюзі рівняється 16%.

Це правда, що наша Округа не розпоряджалась грошовими засобами на ведення організаційно-репрезентативної праці для популяризації імени УНСоюзу серед організованого загалу населення, що й не спряло організаційному розвиткові. Імпреза для відзначення 80-річчя „Свободи" хоча зібрала на залі біля двісті осіб дорослих гостей і молоді, а розіграша двох томів англомовної Енциклопедії Українознавства заледве покрили грошові видатки.

Спортова акція молоді при 434-му Відділі використовує грошову допомогу від УНСоюзу в сумі 150.00 дол., на винайм рахункової залі з спортовим вирядом для тренінгів в дусі „Пластової Олімпіяди - 76", що відбудеться в організаційних рамках Міжкрайового Ювілейного Пластового З'їзду (1911 - 1976), на пластовій оселі „Батурин" біля Монтреалю. Пластова Олімпіяда приготовляється і переведеться в розмірах вимог і під час відбуття „Світової Олімпіяди - 76" в Монтреалі 1976 р. і, тим дасть нагоду пластовій молоді з діяспори бути учасниками своєї і гістьми світової Олімпіяд.

Моя союзова активність завершилась 25-річним стажем активної праці на керівних постах, спершу рекордовим секретарем в 1949 р. і головою від 1950 р. 473-го, а відтак головою 434-го Пластового Відділів. Як голова найстаршого і найчисленішого 473-го Відділу я заініціював заіснування і очолив першу Управу ОКВідділів УНС восени 1953 р. для відзначення 60-річчя „Свободи" і УНСоюзу, а після того ми залишились в дії для координації організаційної праці. І відтоді з деякими перемінами між 1968 і 1965 роками на постах касира, секретаря і заступника голови я знову очолив Управу ОКВ, щоб в 1966 р. видвигнути не лише себе і свій 434-ий Пластовий Відділ, але і ЕКВідділів за виїмково високі організаційні осяги на „першунів" в організаційній розбудові УНСоюзу.

На переломі 1948 і 1949 рр. у нашій Окрузі діяло 5 Відділів УНС з приблизно п'ятсотнями членів. Відтоді в 25 річному етапі було засновано 10 нових Відділів і зорганізовано приблизно три і пів тисячі нових членів, щоб у висліді чверть-сторічного процесу — доплину і відплину — членства осталось під кінець 1973 р. 9 Відділів і 1,443 члени.

Як член Головної Ради я брав офіційно активну участь в щорічних нарадах Головного Уряду і в дводенній нараді восени 1970 р. на „Союзівці" і один раз, принагідно, в організаційних нарадах ОКВідділів в Торонті. З рамени Канадського представництва, як заступник голови на Схід Канади, я брав активну участь в організаційних нарадах: двічі під час Канадського Українського Національного Фестивалю в Давфині, Манітоба і двічі в Торонті.

Ідея створення окремих комісій для поодиноких секторів многогранної активности УНС була на часі, а в практиці виказалась доцільною, але кожна з них вимагає часу і знання справи та об'єктивности. Я мав приємність належати і працювати в 4-ох комісіях: містоголовою канадських і організаційних справ, секретарем фінансових та членом спортових справ.

Мій побут на „Союзівці" в сезоні 1972 р. був зумовлений станом здоров'я на правах гостя і звітности не підлягає. Мої спостереження, як члена Головного Уряду з розрахунком — прицілом — на ущільнення економіки й поліпшення служби гостям я передав на письмі Управі Союзівки. Нам було відомо із комунікату у „Свободі", що Головна Екзекутива покликала до дії окрему Комісію відносно справ Союзівки.

НАЦІОНАЛЬНО - ГРОМАДСЬКА І РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Подібно до організаційно структуральної, триступневої побудови УНС з міжкрайовим завершенням — Конвенцією та вибором членів Головного Уряду й мені, завдяки постійній організаційній активності, дано можливість пройти в 25 річній відстані всі три-ступневі керівні пости в двох Відділах, Окрузі і Головному Уряді УНСоюзу.

Через керівно-організаційну працю в національно-громадських організаціях і установах я зачав працю від 1950 року у Відділі Комітету Українців Канади членом: Управи, Президії, Контрольної Комісії й ширшої Президіяльної Ради з активною участю в Конгресах у Вінніпеґу і Першому та Другому Світовому Конгресі Вільних Українців в Ню Йорку і Торонті.

Довголітньою приналежністю і активною працею в Пласті, від шкільних часів дотепер, я пройшов всі етапи організаційного розвитку й дії на різних постах в Україні і тут на поселенні, защо був відзначений Орденом св. Юрія у сріблі в 1971 р. і тепер очолюю Станичну Пластову Раду в Монтреалі, є членом і організаційним референтом Крайової Булави УПСеньйорів і маю шану очолювати найвищий керівно-контрольний орган — Крайову Пластову Раду, а тим самим і членом Пленуму Головної Пластової Ради в Діяспорі.

Як професійний кооператор я пройшов також всі доступні й можливі мені етапи від — безплатної практики — почерез торговельний і заготівельний та виробничий сектори до інструктора-організатора, люстратора-ревізора, керівника організаційно-ревізійного відділу ОСУК і вкінці ревізора Ревізійного Союзу Українських Кооператив в Україні, а тут я був першим з новоприбулих керівником УНКредитової Спілки, головою Контрольної Комісії та останньо я мав шану бути учасником Світового З'їзду Української Кооперації.

На відтинку репрезентації УНСоюзу я використовував в минулому й тепер всі нагоди, щоб на організаційних форумах місцевого, крайового і міжкрайового маштабів словом привіту і ділом активної праці в імені УНС засвідчувати добре ім'я й благородні й ідейні основи — найбільшої у вільному світі установи УНС.

Немало льокальних імпрез і поодиноких акцій, що відбулись у звітному часі на терені дії нашої Округи, вимагали нашої активної участи, а часто й провідної дії та грошових коштів, а ми таких засобів не мали. Філія Патронату НТШ в Сарселі, яку маю шану очолювати, викінчила розрахунки з переведеної кампанії збірки фондів на видання й поширення кола передплатників Енциклопедії Українознавства, ЕУ-2, з датою 1968 - 1972, яка принесла понад 42 тисячі долярів за час кампанії, а вцілому від 1954 р., загальну суму понад 51 тисячу долярів і поширила коло передплатників ЕУ-2 сотнею нових до загального числа коло 150 та розпродала понад 150 томів англомовної ЕУ-1. Моя ініціятива поширення і координація збірки білля, одежі, взуття і грошей, започаткованої СУСтудентів на всі молодіжні організації при активній допомозі жіночих організацій, для братів і сестер потерпілих від землетрусу в Югославії, принесла понад 19 морських кубічних тон доброякісних речей і матеріялу та між 2 а 4 тисячі готівкою. Завдяки тодішньому голові 492-го Відділу в Оттаві інж. М. Світусі посилку вислано безкоштовно за рахунок держави — Югославії.

Я пережив рідкісну приємність брати участь в посвяченні пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі й при тій нагоді зорганізувати збірку пожертв на кошт здвигнення пам'ятника й бути репрезентантом Пласту в Канаді, Відділу КУК і ОКВідділів УНС з писемними привітами й пожертвами. При нагоді гостинних відвідувань церковно-релігійного й національно-громадського життя та привітів я заініціював і започаткував збірку фондів на побудову гробівця світлої пам'яті бойовикові ОУН Григорові Мацейкові. Знову, на прохання Крайового Проводу Пласту в Арґентині, з огляду на виїмково економічні труднощі, я заініціював з нагоди 60-річчя Пласту заіснування Збіркового Комітету — Дружньої Допомоги — в Канаді, у придбанні Пластового Дому в Буенос Айрес і започаткував акцію. Збірка ведеться під Патронатом ГПБулави і КПСтаршини.

До важливіших крайового і міжкрайового маштабів активних участей були: Світовий Пластовий Конґрес Другий і світова Конференція Українських Пластових Організацій в 1970 р., Крайові Пластові З'їзди в Торонті в 1971 і 1973 рр., VII Велика Пл. Рада УПСеньйорів в Бофало в 1971 р., і Міжкрайовий Ювілейний Пластовий З'їзд в Іст Четгемі в 1972 р.

При нагоді участи в нарадах членів Канадського Пред-

ставництва УНС в часі КУНФестивалю в Давфині 1971 р. я мав писемне уповноваження репрезентувати посадника міста Монтреалю Жана Драпо на фестивалі й передати письмовий привіт Комітетові й учасникам святкувань. Я мав нагоду вітати Покійного вже владику Василя Величковського в Торонті. Рівнож я брав активну участь в масових зібраннях і демостративних походах в 40-ву річницю голодової облоги України в Монтреалі, Вашингтоні й Торонті. З рамени Президії Ради за Патріярхат УКЦ в Монтреалі як заступник голови і організаційний референт я брав активну участь у світових нарадах представників мирянського організаційного руху під час СКВУ в Торонті.

25-літній досвід в праці Відділів, 20-річний в Управі ОКВ і 8-річний в Головному Уряді УНСоюзу, що практично ввели мене в союзову проблематику всіх аспектів його дії і заставили мене крім постійної керівної організаційної праці вивчати всі можливості дальшого розвитку. В заключних пропозиціях щорічних звітів і на річних нарадах ГУ УНС і Канадського Представництва та в листах і дописах-статтях до поодиноких членів ГЕ й редакції „Свобода" я старався інформувати про дійсність і вказувати на можливості покращання нашої праці.

580 тисяч українців поселенців в Канаді взагальному, а зокрема 165 тисяч тих, що ще розуміють і 145 тисяч тих, що послуговуються українською мовою, як матірньою, повинні бути підставовою базою для всяких організаційних плянувань, а в тім і для УНС в Канаді. В чотирьох західних провінціях Канади живе 397 тисяч або 68% в Онтаріо 160 або 28% і 20 тисяч в Квебеку та понад три в 4-ох надокеанських провінціях, що становить разом 23 тисячі у східній Канаді або 4%. Загляньмо дійсності у вічі і порівняймо стан членів УНС на 31 грудня 1973 із станом поселення в цих трьох організаційних полосах і знайдемо дороговказ „куди спрямувати наші організаційні настанови і прицілитись на підбій української Канади", щоб здійснити дальше сягаючий орг. плян за сто тисяч членів, а не поліс, в ЗСА, а в тому 25 тисяч в Канаді на світлу і історичну зустріч — Століття Українського Народного Союзу!

Головний радний Дмитро Попадинець у свому усному звіті відчитав доповнення до звіту, а секретарям Конвенції передав до протоколів статистику праці Монтреальської Округи УНСоюзу. У свому доповненні до звіту він сказав:

Сподіваюсь, що ви запізнались із виготовленим звітом, і напевно завважили, що наша союзова Округа Східньої Канади в Монтреалі відзначила 80-річчя „Свободи" згадкою в радіопрограмі, відвідинами українських шкіл і роздачею олівців і обгорток для шкільних підручників учням і учителям, окремим концертом з участю головного редактора А. Драгана і гумориста, нашого делегата Івана Керницького-Ікера, а що найважливіше ми здійснили наш організаційний плян перевиконанням квоти в організазії нових членів.

Під час дедикації, тобто посвячення і відкриття Союзового Дому я склав куртуазійні візити членам Головної Екзекутиви, бажаючи всього кращого, а в просторому бюрі головного предсідника я прямо розгубився. Вітаючи його я завважив: пане президенте кажу, скажіть прошу, чим можемо ми, Монтреальська Округа прислужитись, щоб ви в цих виставних умовах почувались щасливішим?

Пан Лисогір був тим заскочений. Подумав і каже: — Почекайте, я вам скажу. — Відвернувся до підстінного кабінету, взяв до рук ось цей папір і сказав. Якщо ви пане Попадинець бажаєте ущасливити нас членів Головного Уряду, то здійсніть свій обов'язок і виконайте, як і в минулому, свій організаційний плян, щоб всі ми зустріли 28-му Ювілейну Конвенцію із 90,000 членами і при тім відвернув цей папір і вручив мені, мабутх, як символ постійної пригадки про наше зобов'язання.

Із великим піднесення на дусі звітую вам і всім членам Головного Уряду з п. Лисогором на чолі, що наша Округа і цього разу не завела і в дусі моєї статті в 35 числі „Свободи" виданої з нагоди 80-річчя Батька Союзу від 22 лютого б. р. з проханням відзначити 25-річний етап моєї праці на союзовій ниві числом 80 — нових членів на рахунок Ювілейної Конвенції для оцінки праці трьох союзових поколінь.

З великим признанням і глибокою вдячністю звертаюсь у сторону тих союзових подвижників нашої Округи, що в просторі діяння їх Відділів, а навіть і поза ними на чвертьсторічному організаційному шляху змагали до збільшення членів і закріплення ідеї основоположників.

На цьому я повинен закінчити свій звіт з діяльности головного радного, яка виявлялась у праці на постах голови Відділу і голови ОКВідділів та активною участю в щорічних нарадах членів Головного Уряду, а також і на керівних постах національно-громадської праці в місцевих, крайових і міжкрайових маштабах.

Призначене завдання ми виконали гідно. Процентовий рівень в зорганізуванні українського населення в рядах УНСоюзу найкращий. А оцінку нашої праці залишаємо пані й панове Делегати вашій розсудливості, бо в Канаді живе 600 тисяч, свідомих свого походження, українців і їхнє місце у наших рядах. Нам треба вивчити і знайти правильний підхід організаторів і забезпечити їх сприємливими аспектами забезпеченевих можливостей.

Два роки тому в річному звіті з діяльности я використав нагоду пропозицій на покращання праці з побажанням, щоб до нового і простірного та модерного дому Головна Екзекутива із кадрою співпрацівників ввійшла з новими і модерними плянами. Конкретно, я запропонував щоб уможливити працю вже діючим комісіям, як потрібно перегрупувати їх склад або доповнити чи встановити нові, щоб за той час могли провести докладну студію всіх можливостей життьового забезпечення практикованих іншими братськими союзами, які є найбільш сприємливі і вигідні.

Це правда, що всі приватні забезпеченеві компанії збільшують свій розвій в теперішньому темпі. Ростуть і фінансові компанії і банки, ростуть і національні ощадно-кредитові спілки у двох наших країнах. Все прогресує з духом часу господарсько-економічної дійсности, лише братські союзи не додержують кроку. В чому справа? Чи допускаємим є, щоб понад 10 років так змінливого часу ми не ввели ані одної нової кляси забезпечення.

Ми ввійшли до нового і модерного дому, придбали нове устаткування але не змінили ані форми ані змісту „зброї", щоб було з чим йти на підбій теперішнього до речі модерного українця.

Якщо наша Округа УНС в Східній Канаді, що територіяльно обіймає п'ять східніх провінцій, почавши від Монтреалю, Оттави, на пограниччі провінції Онтерія і Квебеку. Руану на півночі і Сиднею в Новій Шкотії над Атлянтійським океаном і, на якій то території живе заледве 4% українських поселенців в Канаді і, ми зуміли зорганізувати в ряди УНСоюзу аж 16% стану всіх членів то в ім'я правди кажемо, що не все і не всюди і не однаково прикладали ми рук до організаційної праці.

Пам'ятаємо часи, коли обласний організатор і директор Канадської Канцелярії Богдан Зорич, а також і обласний організатор Василь Дідюк виїжджали в західню Канаду, в довшу організаційну поїздку й поверталися із сотнею і більше придбаних членів.

Тепер таких поїздок чомусь не організується. Платного організатора повністю не використовується. Моя трикратна пропозиція виїхати в західні провінції в організаційних акціях, хоч і без ставлення вимог відносно винагороди, залишились мез відгомону. Чим можна пояснити таке керівництво організаційними справами Канадського Представництва?

Дійсність змушує нас застановитись і то серйозно та всебічно над проблемою дальшого розвитку УНС в Канаді.

В першу чергу нам треба виелемінувати національно, а радше реґіонально-психологічний аспект трактування УНСоюзу в Канаді як закордонної і хоч суміжної і рідної установи.

Національне і державне право громадянства УНС в Канаді здобудемо введенням УНС в Канаді в ряди головних членів (складових організацій) організаційної системи Комітету Українців Канади, заінкорпоруванням УНСоюзу у федеральному уряді Канади як правної установи з виконним і контрольним органами хоч і в повній злуці з УНС в ЗСА як надбудовою.

І, вкінці, введенням хоч декількох дійсно модерних кляс забезпечення, хоч би лише для Канади, якщо в ЗСА є труднощі введення таких кляс.

Багато інших проблем, що чекають нашого спільного, в рямцях Конвенції, вирішення спрямовані на добро членів обох країн і розчислені на організаційний ріст Батька Союзу.

Двадцятьп'ять років практично-активної праці в УНСоюзі і інших організаціях і установах в Монтреалі і Канаді привели мене до висновку, що лише в такий спосіб забезпечимо дальший ріст УНС серед 600 тисяч українських поселенців в Канаді.

Звіт головного радного Тараса Шпікули

На 27-ій Конвенції УНСоюзу, що відбулася в травні 1970 р. в Клівленді, складаю щиру подяку шановним делеґаткам і делеґатам, які виявили до мене довір'я, обравши знову на пост головного радного.

Прийнявши цей уряд, я виконував зв'язані з ним функції так совісно, як до того кликало мене почуття моєї чести й морального обов'язку перед українською союзовою громадою. Як свідомий союзовець, я включав себе постійно до громадського життя, маючи на увазі, що це є також позитивним для добра УНСоюзу.

Як головний урядовець я брав участь в трьох річних засіданнях Головного Уряду УНС, на яких складав точні звіти з моєї діяльности, та брав участь у нарадах та дискусіях. Також був я приявним на відкритті нового Дому УНСоюзу в Джерзі Сити, що відбулося 22 лютого 1974 р., та після церемонії та перекуски відбулось засідання Головного Уряду, на котрім обговорено та вирішено деякі важливі справи.

За звітові чотири роки, від минулої Конвенції по кінець березня 1974 р. в скороченні подаю звідомлення моєї діяльности в моїй Окрузі.

Я брав участь майже у всіх засіданнях та зборах Окружного Комітету Відділу УНСоюзу в Чикаґо, висловлював свої думки, давав поради та допомагав для добра нашої організації. Не бракувало засідань чи зборів громадських чи церковних організацій, на котрих приходилося мені бути учасником старанням Комітету кругольних змагань УНС., 2-го травня 1970 р., відбувся бенкет. На тій імпрезі був приявний головний предсідник п. Йосип Лисогір і передав нагороди для переможців.

Заходом Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Чикаґо відбулися організаційні збори 12 червня 1970 р., на яких був приявним головний секретар д-р Я. Падох.

22-го червня 1970 р. відбулися союзові збори, там був приявним та реферував про організаційні справи головний радний і обл. організатор С. Репета.

14-го травня 1971 р. відбулися організаційні збори окружного Комітету Відділу УНС в Чикаґо з участю головного секретаря д-ра Я. Падоха і обласного організатора Е. Репети.

відзначення 50-річчя Українського Вільного Університету в Мюнхені, репрезентуючи на ньому УНСоюз.

1-го травня 1971 р. я брав участь у бенкеті, що його влаштовував окремий громадський Комітет в Чикаґо, для

22-го липня 1971 р. я зустрівся з головним предсідником УНС п. Йосипом Лисогором, головним касиром, покійним П. Пуцилом і разом з ними я оглянув посілість, запроповану на Союзівку для західніх стейтів.

У справі морґеджової позички на розбудову оселі „Самодопомоги" в Равнд Лейку, Ілл., я їздив з головним предсідником Й. Лисогором та представниками тієї установи 2-го вересня 1971 р., щоб оглянути цю посілість.

Організаційні Збори відбулися 24-го вересня 1971 р., на котрих був приявний головний предсідник Йосип Лисогір.

6-го листопада 1971 р., відбулася імпреза в пошану членів Клюбу заслужених союзовців, котрі протягом 10-ох літ зорганізували до УНСоюзу не менше як 25 членів річно. Ними були три союзовці: Михайло Семків, Микола Ткачук і я. Нас відзначили почесними грамотами УНС та золотими годинниками, що їх з рамени Головного Уряду передав нам головний секретар д-р Я. Падох.

5-го грудня 1971 р. я брав участь у прийнятті на пошану кол. прем'єра Ярослава Стецька, а 12-го грудня у святкуванні 10-річчя єпархії св. Миколая в Чикаґо, репрезентуючи УНСоюз.

Моя активність протягом 1972 року: 19-го лютого я був учасником на зустрічі українських Єпископів, преосв. Я. Ґабра і преосв. М. Борецького з громадянством.

20-го лютого на запрошення 379-го Відділу УНС я брав участь в його річних зборах.

На припоручення головного предсідника Й. Лисогора я був делеґатом УНС, 17 червня на Конференції Центральних Організацій ЗСА і Канади в справі створення Патріярхального Комітету, що постав тоді під назвою Ради Українських Організацій ЗСА і Канади за Патріярхат Помісної УКЦеркви.

У зв'язку із організаційною підготовою до імпрези Окружного Комітету УНС — великого концерту українського молодечого ансамблю „Євшан" з Нюарку і околиці, треба було присвятити більше часу, разом з предсідником Окружного Комітету М. Ольшанським. Цей концерт ансамблю „Євшан", відбувся 30-го вересня в Авдиторії Лей-Технікал гайскул в Чикаґо, з повним успіхом. 16-го вересня я репрезентував УНСоюз на конвенції і бенкеті ОДВУ в Чикаґо. 29-го вересня відбулися організаційні збори Окружного Комітету Від. УНС в Чикаґо, на котрих була приявна пані У. Дячук, головний касир УНС і вона виголосила доклад на тему Союзу.

1-го жовтня відбувся 60-літній Ювілей УСК „Провидіння", на котрому я був представником УНС.

6-го і 7-го жовтня я брав участь як делеґат Від. 221 УНС на конґресі УККА в Ню Йорку.

8-го жовтня, як репрезентант УНС я був учасником на бенкеті української православної церкви св. Софії в Чикаґо.

15-го жовтня, з нагоди посвячення пропам'ятної таблиці нової української католицької церкви свв. Володимира і Ольги я був учасником на прийнятті як репрезентант УНС.

5-го листопада був приявний як репрезентант УНС, на бенкеті в честь нововисв'яченого Єпископа Української православної церкви Константина Бугана.

11-го листопада Відд. 22 УНС улаштував ювілей, на якому промовцем був головний предсідник Й. Лисогір. 12-го листопада відбулася стріча головного предсідника з кількома відділовими урядовцями в Чикаґо в тому й зі мною.

Згідно з припорученням Головної Канцелярії УНС та старанням Окружного Комітету в Чикаґо, 1-го грудня відбувся курс відділових урядовців, на якому з рамени Головного Уряду УНС, реферували д-р Я. Падох і Є. Репета.

18-го лютого 1973 р. я брав участь у бенкеті, з нагоди 65-літнього Ювілею пароха укр. православної церкви св. Володимира о. Ф. Білецького.

З доручення головного секретаря д-ра Я. Падоха, був я делеґатом від УНСоюзу на Конґресі Братських Організацій, в днях 15 і 16 березня в Ок Лавн, Ілл.

6-го квітня 1973 р. я взяв участь в організаційних Союзових зборах в Чикаґо, головним інструктором був обласний організатор, Є. Репета.

21-го вересня 1973 р. я взяв участь в союзових зборах на які прибув головний секретар д-р Я. Падох, який апелював до всіх зібраних, взятися активніше до союзової праці.

По довшім і добрім підготуванні Окружного Комітету Від. УНСоюзу в Чикаґо, 6-го жовтня 1973 р., відбувся 80-літній ювілей нашої „Свободи". Промовцями на Ювілею були: гол. пред. Й. Лисогір і сенатор та заступ. гол. предсідника П. Юзик, між іншими представниками та гостями, що взяли участь в цім святі і допомогли його звеличати були Владика Ярослав і Константин.

За успіх Ювілею, треба завдячувати добрій співпраці М. Ольшанського пред., з другими членами управи Окружного Комітету.

14-го жовтня 1973 р. я був учасником на маніфестації 40-ліття голоду в Україні.

20-го жовтня 1973 р. я репрезентував УНС на 25-річному ювілею Пласту в Чикаґо.

7-го грудня 1973 р. я взяв участь на перших зборах новоствореного молодечого 118-го Відділу УНСоюзу, котрий зорганізував окружний організатор А. Іванюк.

9-го грудня 1973 р. був учасником бенкету, що відбувся з нагоди 30-річчя А. Б. Н. в Чикаґо.

21-го березня 1974 р. я був делеґатом УНС на Конґресі Братських Орґанізацій стейту Іллиной, що відбувся в Ракфорді, Ілл.

29-го березня 1974 р. відбулися річні збори Окружного Комітету УНС в Чикаґо, між іншим, головний предсідник Й. Лисогір нагородив мене плякатою за довголітнє головство Окружного Комітету Від. УНСоюзу в Чикаґо.

Продовж звітового часу я очолював Дирекцію Дому Від. УНСоюзу, і Лігу Американців Українського Походження, яка є Відділом УККА в Чикаґо.

Приєднування нових членів для УНСоюзу уважаю найкориснішим ділом, бо постійний зріст в організації забезпечує її існування на майбутнє.

У звітовому часі я зорганізував 125 членів, а продовж моєї діяльности на пості головного радного побільшив союзову родину на 2090 (дві тисячі дев'ядесять членів).

Я вдячний усім, що наділили мене своїм довір'ям і зі мною співпрацювали. Я брав активну участь у праці різних наших громадських і церковних організаціях, в переконанні, що така активність є корисною для нашої української спільноти і водночас для УНСоюзу.

Мої рекомендації для добра УНСоюзу, під розвагу делеґатам 28-ої Конвенції:

Всі ми знаємо, що наша молодь, на жаль, відходить від нас. Щоб рятувати цю ситуацію, конечно і побажано, без уваги на кошти, мати окремих організаторів із молодих людей, котрі мали б відповідний підхід до молодих, щоб приєднувати їх в ряди УНСоюзу.

Дивіденда, що її дає УНС своїм членам є занизька, в порівнянні з іншими Запомоговими Братськими Організаціями та асекураційними компаніями, треба її підвищити. Члени, що мають виплачені грамоти повинні отримувати таку саму дивіденду, як активні члени.

Членам, що мають грамоти на ціле життя і є членами 30-ох або більше років, треба дати вищу дивіденду, а якщо можливо, звільнити їх від плачення вкладок. Якщо такі члени будуть вдоволені, тоді їхні діти, внуки і правнуки не будуть вибирати грошового звороту, як це тепер часто трапляється, але залишаться далі членами та будуть брати додаткове забезпечення в УНС, а не в інших забезпеченевих підприємствах.

Дати більше місця та поміщувати більше статтей у нашому органі „Свободі". Пояснювати нашому членству та взагалі тим, що читають „Свободу" про всі роди забезпечень.

Оминати у „Свободі" такі матеріяли, що непотрібно можуть викликувати негодування між нашими членами.

Головний радний Тарас Шпікула у свому усному звіті відчитав із свого друкованого звіту розділи з інформаціями, що він приєднав у звітовому часі 125 нових членів і цим здобутком доповнив загальне число приєднаних ним членів до 2,090, тому що він вважав приєднування нових членів найкориснішим ділом для УНСоюзу. Він теж згадав про свою участь у громадських та церковних організаціях, тому що був переконаний, що така активність є корисною для української спільноти та цим самим і для УНСоюзу. Закінчив він своє звітування подякою за вибір та довір'я, яким наділили його делеґати на попередніх конвенціях.

Звіт головної радної Анни Чопик

At the outset of my report, I wish to express my sincere thanks to the delegates of the 27th Convention of the Ukrainian National Association for electing me to serve a fifth term as Supreme Advisor. I am most appreciative of this honor, and have tried to serve the UNA to the best of my ability.

While we may justifiably look back with pride upon the past accomplishments of the UNA, the building of the new home office in our 80th anniversary year, was the major accomplishment of this past term, and is bound to have a tremendous effect upon its future growth.

During the past four years I have attended all the Supreme Assembly meetings and have taken part in all of its deliberations, and at all times I have voted on all questions for the good of the organization and its members. Along with Supreme Advisor Bohdan Futey, I received and studied the papers pertaining to the formation of the Ukrainian National Urban Renewal Corporation which was set up for the purpose of acquiring the land and the building which now houses the UNA, and found them in order.

In October of 1970, I represented the UNA at a banquet of the Zaporoska Sitch Society in Woonsocket, R.I., at which the late Supreme Treasurer Peter Pucilo was the principal speaker.

In November of 1970, I attended a banquet in Hadley, Mass., where I had the opportunity to talk about the UNA. Here I met a Ukrainian community which had very few new immigrants and which had lost many of its young people as a result of integration. This is a problem which is common to many of our communities. We should and we must find a way to bring back this vast army of our young. Our communities must bend and must find a way to communicate with them in a language which they can fully understand. We must improve the climate in our societies, to give them something to come back for. We must not let tnis great potential go to waste.

In September of 1971, I represented the UNA on the occasion of the 25th anniversary of the ordination of Rev. Stephen A. Chomko. In November 1971, I represented the UNA at the festivities marking the 45th anniversary of St. Michael's Ukrainian Orthodox Church in Woonsocket, R.I.

In the fall of 1972, along with officers of the Boston Branches, I arranged for an organizational meeting at the Ukrainian Catholic Church of Christ the King, which was attended by our Treasurer, Mrs. Ulana Diachuk, and the Assistant to the head of the Organizing Department, Stepan Hawrysz.

In November of 1972, I held a meeting at my home at which Dr. Michael Snihurowycz and Dr. Jaroslaw Padoch were present, as well as various officers of our local Branches, re organizational matters.

After both meetings, officers of the Branches accompanied members of the organizational staff of the UNA, and as a result of their enthusiasm and the work of our secretaries, 44 new members were found.

During the years 1972 and 1973, I was in constant touch with the Treasurer of the UNA pertaining to the problems of Branch 374, all of which have now been settled.

In September of 1973, I attended an organizational meeting in Woonsocket, R.I., at which Dr. J. Padoch was the principal speaker.

With the assistance of Dr. Padoch and the secretaries of the Boston Branches, the UNA frequently brings its message to the listeners of the Ukrainian Radio Hour in Boston.

I have conducted installation ceremonies for the newly-elected officers of Branch 238 in Boston, attended all the activities of the Boston Branches, including the very successful scholarship dances which have been run by Branch 238 for the benefit of its college students. This is the type of activity which could be carried on by every Branch in our organization.

I have been active in the Ukrainian community in Boston and have been present at the raising of the Ukrainian flag on January 22nd of each year; I have been present at various times for the signing of the proclamations by the Governor and the Mayor. I was actively engaged on the hospitality committee at the first meeting of delegates in connection with the Ukrainian Studies Program at Harvard.

The UNA Boston District Committee, of which I am the head, successfully promoted a very fine concert on the occasion of the 80th anniversary of Svoboda at St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church Hall, at which Senator Paul Yuzyk of Canada, the Vice-President of our organization, was the principal speaker. The famous tenor, Volodymyr Luciw and the SUMA dancers from Boston, completed the program. We, in Boston, were very grateful to Sen. Yuzyk for taking the time in his busy schedule to visit our community in behalf of the UNA.

During the past four years, I was very busy with the work of the New England Fraternal Congress, serving during this time as director, vice-president, president and junior past president.

I arranged for flag day exercises in historic Boston Common and involved the young members of SUMA in the programs. I made arrangements for the issuance of proclamations by the Governor of Massachusetts and the Mayor of Boston on the occasion of fraternal week. I was delegated to appear at the National Fraternal Congress by the N.E. Fraternal Congress which was held in Denver, Colorado, the Motto was "Fraternals Care." One point was stressed over and over that the day of just being in existance is over, and the fraternals must get their material in the best form and present it to the public. They must turn on their SOUND so that the public can hear them. I was honored to receive the Fraternal Merit Award on behalf of the N.E. Fraternal Congress for its outstanding efforts and achievements in promoting fraternal programs.

Due to the efforts of a wonderful host, Supreme Advisor Myroslaw Kalba, the executive officers of the UNA and I had an opportunity to meet the members of the Ukrainian community in Denver at a concert, dance and banquet.

In 1972 I took part in a TV program regarding flag day, which again involved members of the SUMA in Boston.

The local officers of the UNA, including Mrs. Anne Remick who is presetly vice-president of the N.E. Fraternal Congress, and as a result, our District Committee has become a very harmonious group which worked very well together for the benefit of the UNA.

At this time, I would especially like to thank the pastors of the Ukrainian Catholic Church of Christ The King, the Very Rev. Stephen A. Chomko and the Very Rev. Colonel Skulsky, as well as the pastor of the St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church, Very Rev. Myron Pacholok, for the cooperation they extended to the UNA Branches in Boston by allowing them the full use of their church facilities.

I have made a great effort to be worthy member of our Supreme Assembly of this the largest Ukrainian Fraternal in the world.

I extend my best wishes for a successful Convention. Let us hope that we may leave with a new spirit and that from our mighty fortress on the Hudson, we might forge ahead to new heights.

Головна радна д-р Анна Чопик додала до свого друкованого звіту наступні доповнення:

Я була активна у всіх ділянках українського громадського життя в моїй Окрузі. Була я предсідником Конґресу Братських Союзів. Контакти з іншими братськими організаціями та стейтовими асекураційними (забезпеченевими) урядами є дуже важливі. Як представниця згаданого Конґресу я мала нагоду включати у програми цієї організації теж нашу молодь, переважно участь брала сумівська молодь з Бостону. Я як правник разом з д-ром Футеєм переглядала правні документи, що відносяться до нашого союзового дому у Джерзі Сиві. Була я теж членом комісії пресової та публичних зв'язків. Це мої короткі доповнення до звіту. Дякую, що ви мене вислухали.

(Продовження буде)

З ДІЯЛЬНОСТИ ЛМКЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

Започаткування нового сезону.

Новий осінній сезон започаткував Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку в п'ятницю 20-го вересня 1974 р. „Повакаційним Вечором", під час котрого члени Клюбу ділилися враженнями з цьогорічних вакацій, чи то проведених тут, в Америці, чи в Европі, точніше в Україні. Цей перший „вечір" нового сезону відкрив голова ЛМК, інж. Іван Жуковський, вітаючи тепло і з гумором численно зібраних членів та гостей.

Письменник Микола Понеділок, розповідав, теж з гумором, що він здебільша проводить свої вакації в... Ню Йорку, про чому зазначив, що під час вакаційного сезону можна в нашій Метрополії багато дечого цікавого побачити і за дешеві гроші. На той час прибувають до нашого міста з усього світу різні мистецькі ансамблі та світової слави солісти. В них тоді, вдома, теж вакації і вони приїжджають до багатої Америки, щоб заробити трохи долярів. Квитки на такі вистави дешевші і за малі гроші можна приємно провести час, з чого скористав наш письменник. Він скритикував Ленінградський балет за те, що привіз до Ню Йорку замість 24-ох лебедів (балерин з „Лебединого озера") тільки — 8.

Маестро Теодор Терен-Юськів під час вакацій відвідав мистецький фестиваль у місцевості Монро, Н. И., що його влаштували наші закарпатські брати-русини, запросивши до участи знаний в україні терцет бандуристок „Сестер Байко" зі Львова, що прекрасно співає і має в репертуарі багато лемківських пісень. Зі сестрами Байко виступав теж молодий співак Попович, але той вже трохи затягав по-общепонятному. Поодинокі точки програми були заповідані жахливим воляпюком, що мав, нібито, бути лемківською говіркою. — Далі Іван Керницький-Ікер прочитав свою вакаційну гуморестку „Чудо в лісі", а Ірина Гошовська розповіла про свою поїздку в Україну, зокрема згадуючи перебування у Львові, Києві і Ялті. Вечором проводив маестро Степан Крижанівський.

Загальні Збори Клюбу.

У п'ятницю, 27 вересня ц. р., відбулися Звичайні Загальні збори. Зборами проводив ред. Іван Кедрин, секретарювала пані Оксана Щур. Переобрано, майже в повному складі попередню Управу під головством інж. Івана Жуковського, з тим, що до складу Управи увійшов ще маестро Теодор Терен. Головою Контрольної комісії став ред. Ів. Кедрин-Рудницький. Під час Зборів виникли деякі нові думки й пропозиції для покращання і підсилення роботи Клюбу, зокрема притягнення нових членів та зміцнення доволі слабих клюбових „фінансів", які спираються в основному на членських внесках і пожертвах при вході на п'ятницеві вечорі. Голова ЛМК, інж. Іван Жуковський, гаряче апелював до „всіх українців доброї волі" дати підтримку культурній станиці яка вже 20 років працює безкорисно й жертвенно для Нюйоркської громади.

„Стрілецький Вечір" в пошану 60-річчя УСС.

Літературно-Мистецький Клюб, мабуть, перший започаткував святкування славного 60-річчя Збройного Чину Українських Січових Стрільців окремим вечором, що відбувся в п'ятницю, 4-го жовтня. Українська громада Ню Йорку численною участю в цьому вечорі віддала належну шану тим, що „піднімали Червону Клину". Вечір відкрив голова ЛМК, інж. Жуковський, вітаючи присутніх на залі колишніх УСС-ів: д-ра Степана Ріпецького, д-ра Луку Луцева, маестра Иосипа Гірняка, ред. Михайла Островерху і дир. Миколу Данилюка. Д-р Іван Козак привітав їх від Управи ОбВУА, вказуючи на переломове значення Збройного Чину УСС для українського народу.

Основну доповідь виголосив колишній старшина та історик УСС, д-р Степан Ріпецький. В назвичайно гарному та речевому опрацюванні промовець накреслив генезу постання Стрілецького Руху ще до Першої світової війни і ролю визначних його провідників, таких, як д-р Кирило Трильовський, д-р Володимир Старосольський та інших, говорив про створення Української Головної Ради, що окремим маніфестом закликала український народ в боротьбі творити свою історію. Оперна співачка, Ганна Шерей, виконала, під рясні оплески, в'язанку стрілецьких пісень, при фортепіяновому проводі Калини Чічки - Андрієнко. Христа Сливоцька зі Студії Мистецького Слова прочитала в мистецькій формі уривок з книжки споминів М. Островерхи „Грозна Калина". Щирими оплесками вітали присутнього на вечорі ген. хоруж. Аркадія Валійського.

„Малий", але важний „Ярмарок".

У п'ятницю 18-го жовтня, відбувся в Літературно-Мистецькому Клюбі оригінальний т. зв. „Малий Літературно-Мистецький Ярмарок", якого програма складалася зі сольових виступів і дуетів та гумористичних монологів запрошених з Ірвінгтону „сусідів", Валі Калин-Магмет, Іванки Кононів і Степана Магмета, популярного виконавця монологів „Гриця Зозулі". Пані Валю Калин та Іванку Кононів нагороджено китицями квітів і рясними оплесками за їхні успішні виступи, до яких причинився чималою мірою аранжер і концертмайстер Володимир „Владьо" Гентіш. Жаль тільки, що маестро був недиспонований голосово (простудився), але геройчно витривав на позиції, то значить, при фортепіяні. Рятував його, як тільки міг, Степан Крижанівський, який дотепер керував „Ярмарком"

Б. Б.

„Подайте вістоньку"!

(Факти й рефлексії з ушанування Олеся)

3-го листопада, в залі парафії св. Андрія Первозванного в Лос Анджелесі, відбулася доповідь проф. Любови Лисянської, присвячена пам'яті поета Олеся (Олександра Кандиби), померлого тридцять років тому на еміґрації в Празі.

Очевидно, постать Олеся, цього найвидатнішого співця злету вгору наших волелюбних прагнень і дій під час двох революцій (1905 і 1917-18 рр.), заслуговує відзначення на ширшому форумі, ніж однієї парафії. Проте, така вже наша дійсність не від сьогодні. А шкода, бо в особі Любови Лисянської українська громада нашого розлогого міста має вельми цінного доповідача, який потрапить за 30-40 хвилин сказати авдиторії найбільш суттєве, і сказати так, що до слухача доходить кожне слово.

Як це осягається?

Насамперед, взірцевою дикцією; подруге тим, що Любов Лисянська ні на мить не втрачала контакту з авдиторією. Маючи увесь потрібний їй матеріял в голові і вільно ним диспонуючи, включно з цитатами дотичних джерел, іноді досить таки довгенькими. (Ілюструючи свою доповідь про Олеся, проф. Лисянська говорила напам'ять цілі поезії).

Прелеґентка мала перед собою авдиторію звичайних парафіян, з яких лише якась пара-друга мали ближче знайомство з літературою, тому в своїй доповіді наголос ставила не на формальній аналізі Олесевої творчости, а на її суспільно-політичному, патріотичному звучанні. І в цім випадку це було зовсім доречним, як і доречним та слушним було наведене прелеґенткою ось таке ступенювання наших найбільших мистців слова — клясиків: Т. Шевченко, Ів. Франко, Леся Українка, Олесь — чвірка поетів нашої боротьби за правду і волю. Така настанова подиктувала винести на передній плян саме суспільну лірику Олеся, її високий патос, ентузіязм осягів і біль невдач та поразок нашої визвольної боротьби.

Та Олесь був (і є!) близький нам ще й тим, що був еміґрантом, що понад двадцять років прожив на чужині, де й помер 1944 року. Олесь - еміґрант жив Україною, жадібно чекав з Батьківщини вісток: „Подайте вістоньку!" — це не було лише речення, заголовний рядок однієї Олесевої поезії, це був зойк спраглої надії поетової душі; і коли ці слова пролунали із сцени, з уст прелеґентки, з уст декляматорки, авдиторія виразно відчула нашу еміґрантську відповідальність і наш у вільному світі перебуваючих обов'язок національної солідарности. Адже таксамо „мовчки кричать": подайте вістоньку! і наші земляки на „нашій не своїй землі".

І власне нині, коли залізна заслона менше щільна, ніж колись, дуже важливо, щоб в Україну, нашим братам, сестрам і всім живим людям донести, що ми не стали з „Іванів Урханами", що ми не дали себе поглинути мамоні. Напевно це піднесло б дух наших земляків куди більше, ніж усі збірки визвольних фондів.

Це був дуже важливий момент і авдиторія його відчула і усвідомила, особливо завдяки ред. Якому Ємцеву, що йому головуючий культреферент парафії п. Кривенко дав слово по доповіді. Яків Ємець розповів про те, як він і такі як він, молодики спрагнено накинулись на українські непідсовєтські видання книжки і часописи, що доступні стали по втечі большевиків з України в 1941 - 42 рр. Тоді саме він познайомився і з творами Олеся.

Доповідь вислухано з великою увагою і вдячністю проф. Л. Лисянській, що виявлялось у тривалих оплесках. Окремо дякував доповідачці, закриваючи сходини, панотець С. Галик-Голутяк іменем усієї парафії.

Після доповіді відбулася мистецька частина; деклямувала Євгенія Ґрінвальдт, а співали: „Полтавчанки" і парафіяльний хор під диригентурою проф. Кондратенка.

А. Юриняк

Поморянці віднайшлися

„Дух, що тіло рве до бою..." Ці слова поета можна примінити до Василя Кучкуди. Дня 4-го липня 1914 року Василь Кучкуда, родом з Поморян, пов. Зборів, скликав перші основуючі сходини Т-ва „Поморяни" в хаті Катерини Гупало, також поморянки, яка недавно померла і яка була дуже активною в цьому Товаристві. Це товариство було надзвичайно сильне й динамічне. А працівників його характеризували: патріотизм, відданість, жертвенність, працьовитість без особистої користи тощо. Щоб говорити про успіхи поморянців треба було б написати грубу книгу або й більше. З гордістю і пошаною мусимо згадати покійнуДорцю (з Кучкудів) Кульчицьку), яка записала на НТШ 90,000.00 дол.

Як дивно, й рівночасно як гарно, що 60 років пізніше, 22-го вересня 1974 р., той же сам чоловік, з неменшим запалом молодої людини, скликає знову, але вже відновлюючи, сходини поморянців. Приємно було зустрітись у Ню Йорку, в УНДомі, кільком поколінням старшої і новішої еміґрації. Проте, ще приємніше було знайти спільну мову й договоритись до спільної дії. І так обрано на керівні чинники у такому складі; д-р Іван Ярош, голова, Василь Кучкуда, заст. голови, мґр Зиновій Квіт, писар, Дорця Цебрій (з Різників), скарбник, Міля Замбрицька (з Ладанівських), Контрольна комісія. Додаткових членів проводу вирішено докооптувати пізніше.

У дискусії, майже всіх присутніх, рішено приступити до видання книги про Поморян й найближчі околиці та про активність поморянців у всьому світі. Намічено також згуртувати поморянців усіх поколінь, щоб скріпити їхню дружбу та зблизити віддалених від себе рідних братів і сестер.

Щоб не тратити часу, вирішено звернутись до всіх поморянців і земляків найближчих околиць присилати дописи, спомини, знімки (зі зазначенням прізвищ осіб, а також де й коли була знімка зроблена та з якої нагоди), оригінальні листи й проче про наших визначних людей і активістів різних поглядів — і їх працю, про назви місцевостей і їх значення, про історію, про довколишні хрести, про все, що могло б бути важливе, щоб його закріпити в книзі для майбутнього. Матеріяли висилати на адреси:

D-r Ivan Yarosh,
25 Orange Ave.,
Irvington, N. J. 07111.

Zynowij Kwit,
813 N. 21st St.,
Philadelphia, Pa., 19130

Пожертви на цю ціль — побажані. В найближчій майбутності плянується скликати ширший з'їзд. Слідкуйте в пресі.

Зиновій Квіт

ВШАНУЮТЬ ВІРУ ЛЕВИЦЬКУ

Філядельфія. — Парафія та прицерковні організації української автокефальної православної церкви св. Покрови у Філядельфії відзначать в суботу, 16-го листопада ц.р. о год. 6-й вечора в парафільний залі (Північ 12 вулиця і Окленд евеню) — 40-ліття театральної та національно - громадської діяльности артистки українського театру в Україні і на еміґрації Віри Левицької. З цього приводу відбудеться Урочистий Вечір, у програмі якого письменник Леонід Полтава виголосить доповідь про діяльність п-ні Віри Левицької, а артисти - співпрацівники українських театрів заповнять мистецьку частину.

„Пісні розваги" Ростислава Смаля

Після появи в 1971 р. платівки „Огні Горять" Ростислава Смаля, появилася його нова платівка під назвою „Пісні Розваги". В її репертуар входить дев'ять пісень. На першій сторінці вміщені пісні: 1. „Виростеш, ти сину" — сл. В. Симоненка, муз. П. Майбороди; 2. „Люблю Весну" — сл. В. Сосюри, муз. Б. Сарамаґи; 3. „Як мені почать" — сл. В. Грушевича — М. Стефанюка, муз. Ф. Лая; 4. „Чия провина" — сл. П. Босара, муз. Б. Сарамаґи; на другій сторінці пісні; 1. „О, мамо" — сл. М. Костишина, муз. Б. Сарамаґи; 2. „Арія батька" з опери „Травіята" — сл. П. Ліщенка, муз. Дж. Верді; 3. „Грай цигане" з оперети „Графиня Маріца" — сл. И. Стадника, муз. Е. Кальмана; 4. „Я серце віддав тобі" з оперети „Країна усміху" — сл. П. Ліщенка, муз. Фр. Легара і 5. „До жінок я був завжди рад" з оперети „Паґаніні" — сл. И. Стадника, муз. Фр. Легара.

Пісні награні на платівку в супроводі симфонічної оркестри Вейн Стейт університету в Детройті під керівництвом Богдана Сарамаґи, відомого педагога, професора музики й співу української вищої школи в Гемтремку. Обгортка платівки чепурна. На першій сторінці під реклямою золоті колоски ячменю з довгими тонкими вусиками. На другій сторінці нагорі світлина Р. Смаля і Б. Сарамаґи, між ними реклама, а далі заголовки пісень українською і англійською мовами.

Ростислава Смаля знають з його виступів на українських і американських концертах. Він школив свій голос у маестра Джанарі, й доповнюючи вишкіл у проф. Б. Сарамаґи. У голосі співака є суцільний обсяг низьких і високих тонів, що в музиці зветься діяпазоном. Його інтерпретація кожної пісні веселої чи поважної, бездоганна, дикція чиста й емоційна, голос сильний, барва його баритонова, але іноді переходить у драматичний тенор, що можна завважити, коли він виконує оперетові мелодії. Приємно слухається його співу, зокрема у піснях „Грай цигане" і „Я серце віддав тобі", де „гора" виходить знаменито.

Ростислав Смаль здобув титул маґістра соціології в Детройтському університеті, тепер приготовляється до докторату з фізіології у Вейнській Медичній Школі. У студіях і в награванні пісень на стереоплатівки, що дуже коштовне, допомагає йому батько, відомий в Детройті лікар д-р І. Смаль. Треба подивляти молодого співака за його рішучість здобути професійне звання і водночас розвивати природо-даний голос, з яким може сміло гибитися на оперного співака. Платівку „Пісні розваги" можна набути в „Ros-Sma", Inc. 12603 Moran Ave., Detroit, Mich.. 48212 і в крамниці Гарашеського в Гемтремку.

Франц Л.

„Білосніжка" нова казка Лялькового Театру в Ню Йорку

В неділю 17-го листопада ц. р. в год. 3-ій по полудні до домівки СУА, 108 2-га Евеню в Ню Йорку, загостить Ляльковий Театр 83-го Відділу СУА з новою чарівною казкою „Білосніжка".

У вересні на вишиваній дитячій забаві 86-го Відділу СУА в Ірвінґтоні, Н. Дж., кілька десяток розбавлених маленьких гостей, із горіючими личками та незаперечним ентузіязмом прийняли цей новий дорібок Лялькового Театру.

Прем'єра „Білосніжки" в Ню Йорку дасть нагоду нам усім, малим і старшим, пережити хвилини казкового світу та провести у культурній розвазі осіннє недільне пообіддя.

Дитячий театр, а ляльковий зокрема, це один із важливих виховних засобів, що може вееціло полонити уяву дитини і зрозумілим для неї способом передати шляхетні вартості: любов ближнього, доброту, любов і пошану природи, що й вплетено тоненькою ниткою у постанову „Білосніжки".

Ляльковий Театр 83-го Відділу СУА, зродився з ініціятиви членки Олі Гасцької. Ентузіястка, пані Оля, пише інсценізації казок, підбирає відповідний музичний супровід та проєктує і виготовляє повні виразу ляльки-характери. У третьому році існування театру — це його четверта сценка. Всі, що мали приємність оглядати „Івасика Телесика", „Казку про трьох ведмедиків" чи „Ялинку двох зірок" — з котрими театр виступав перед і нараз неукраїнською дітворою — знають з яким захопленням глядачі сприймають „гру" ляльок на спеціяльно збудованій для цього театру сцені.

„Білосніжка" — це сценка у чотирьох відслонах. Оля Гасцька оформила її за перекладом Віталія Коротича. Казка відома у всьому світі та свого часу сфільмована Волт Діснеєм, розказує нам про добру князівну — сиротку, яку захистили від злющої мачухи-княгині у своїй лісовій хатинці добрі та ласкаві одчайдушки.

Крім головної лялі Білосніжки, виступатимуть ще 20 ляльок. Дієві постаті мають виразний український характер і зодягнені у стилізовані княжі та гуцульські вишивані одяги. Хатинка одчайдушків — це стилево розмальована і різблена гуцульська колиба у карпатському лісі. Уміло вплетений у розповідь музичний супровід — це монтаж наших народних пісень і танків. Хочемо зрадити маленьку таємницю, що пісні й голос князенка і мисливця виконує відомий соліст хору „Думка" Михайло Бурчак.

Ентузіязм для Лялькового Театру зуміла Оля Гасцька передати й іншим. У першу чергу свому чоловікові Романові — і йому завдячуємо фахове технічне оформлення усіх сценок. Студентка мистецтва Оксана Савчук виготовила майстерні декорації. У складному процесі підготови та показі сценки — членки 83-го Відділу Марта Данилюк, Наталка Дума і Марія Соробей присвячують театрикові увесь свій час і серце. Молоденький 12-ти річний Олег Данилюк також захопився цим ділом і має свою окрему функцію. Гостей вітатимуть на імпрезі Росколяна Лучечко і Андрійко Оберишин у ролях зайчика та одчайдушка. Українська щоденна преса приносить щораз все нові повідомлення про безліч різного роду імпрез: з, їздів, бенкетів, забав — а все це для дорослої публіки. У гущі нашої суспільної активності, ми часто забуваємо, що наші малята повинні не тільки ходити до різних шкіл, але їм також конечна приємна розвага у рідному товаристві. Сподіваємося, що батьки зрозуміють старання 83-го Відділу СУА й не відмовлять своїм дітям цього корисного й чарівного дозвілля.

М. Л. Я.

Люба Луцька

(Померла в Торонто, Канада, дня 19 вересня 1974 р.)

Передо мною лист, рисунок з поясненнями і сірий платочок із вишитою і застромленою голкою. В листі два важливі підкреслені слова: „пам'ятай" і „уважай".

Сумно мені, бо відійшла від нас велика, може єдина, активна мисткиня, знаток, поширювач і вчитель справжньої української народної вишивки.

Завдяки їй збільшилися скарби мистецтва в українських осередках її прибраної батьківщини — Канади, де вона жила.

Людина великої культури, такту й товариської огляди з мистецькою душею, часто ховала в собі важкі удари долі.

Із вигідних просторих світлиць землевласниці зуміла переставитися і обмежитися до життя у двох малих кімнатах, де я познайомилася з нею 25 років тому.

Важка фізична праця і кволе здоров'я не були темою наших розмов. Доля усіх тоді еміґрантів була незавидна, кожний пробивався крізь життя по своєму вмінні і щасті.

Для неї, здається мені, доля була дуже жорстока. Тому вона жила більше минулим ніж сучасним і це давало їй сили переживати чимало горя.

Мою першу пораду й допомогу у виконанні вишивки я дістала від Люби Луцької, коли в одному з чисел „Жіночий Світ" був поміщений взір полтавського вирізування. Я так захопилася ним, що постановила його вишити, та не знала як взятися за це діло. Тут вона мені допомогла.

Вивчаючи це нове для мене шиття, вона постійно вказувала і підкреслювала важливість перестерігати засади, кольори, примінення вишивки, як також ідентичність, краси й вартости всіх видів українського мистецтва.

Мій виїзд з Канади перервав наші зустрічі. Я взяла зі собою на посійно поради вчительки.

Минали роки й життя Люби Луцької мінялося. Повдовіння, а з цим осамітнення ставало невиносимим. Щоб заповнити пустку, вишивання стало її щоденним заняттям. Запрошувала й заохочувала молодших перейняти і засвоїти її знання.

Кілька ентузіясток відгукнулося і щиро віддалося оцьому новому для них, чудовому мистецтву.

Вишиваються обруси до українських церков, одяги для молоді і старших, прикраси для хат. Створилося напричуд багато, що блистить вмінням і красою великого майстра.

Щоб не стати тягарем родини з якою вона мешкала, перенеслася жити до новозбудованого будинку для старших громадян ім. Івана Франка у Торонто.

Живучи в будинку була молодою істотою в старшому віці. Тут проявляла свій мистецький хист на кожному кроці. Найголовніше це, що зорганізувала і упорядкувала постійну мистецьку виставку складану з дорогоцінних залишків куснів рушників, тканин і малюнків. Рівночасно вела курси вишивок, присвячені головним чином техніці шиття полтавських і київських стібів.

Їхньою красою вона захоплювалася ціле життя. Будучи на Придніпров'ї, під час німецької займанщини, зустрілася з великими майстрами кисти і знатоками українського народного мистецтва. Це дало їй змогу бачити, доторкатися, вивчати та закріпити в пам'яті на все оці неописаної краси скарби українського мистецтва, що пропадали по всій Україні.

Люба Луцька розказала мені один епізод із своїх мандрівок. Одного разу завели її до хати старенької бабусі, що зберігала чудові останки надбань цілого її життя. Бабуся розстеляла перед присутніми рушники, сорочки, тканини, крім одного звиненого клунка.

„Оце мені на смерть — казала бабуся — в домовину мають покласти, то тепер нікому не покажу. Це найконечніша річ у мене старої, щоб у мирі перейти на той світ і щоб мені було дозволено бачити обличчя мого Бога".

Просили, благали, обіцяли молитви, щоб лише показала. Благання дійшли до бабусі. Вона тремтячими руками розгорнула свій скарб.

Присутні заніміли з дива, побачивши незвичайної краси вишиту хустину.

Почалися нові благання-просьби, щоб віддала цю хустину для всіх, для України. Та не впросили. Бабуся звинула свою дорогоцінність і притулюючи її до своїх грудей вийшла з хати.

Чи був важливим цей „квиток вступу" в бабусі для оглядин Божого обличчя нам невідомо. Ми можемо лише припускати скільки то українських душ можна б спасти, показуючи його живим людям на землі.

Цей епізод каменем давив душу Люби Луцької і поставив перед нею нові завдання.

Не закопувати більше наших скарбів у могили, а вигребувати їх із забутих стирт і воскрешати їхню красу для слави українського народу.

Дорога Любо, ти не потребувала квитка вступу до Бога. Перед тобою були відкриті всі брами до нього.

Недавно, вдруге, листовною дорогою просила я у Люби Луцької порад і вияснень у вишиванні. Вона радо давала мені їх, може прочуваючи, що це вже останні, але дуже важливі для нас обох.

Ти відійшла, залишаючи мені сірий платочок з вишитою квіткою і застромленою голкою.

Чи матиму я кому його передати?

М. С.

Світова Федерація Лемків почала публікацію „Анналів"

Каміллюс, Н. И. — Заходами Світової Федерації Лемків тут появилось перше число журналу „Аннали Світової Федерації Лемків", присвяченого проблемам української Лемківщини і українських лемківських громад на північноамериканському континенті. У передмові видавництва читаємо, що „завдання Анналів... опрацьовувати на належному науковому рівні та публікувати матеріяли, що мають відношення до нашої української землі — Лемківщини. Особливо географічне положення і політичні обставини північної частини Лемківщини ставлять перед Анналами СФЛ потребу залежно боронити прав нашої зруйнованої землі та інтересів її колишніх мешканців — лемків, де вони б не жили: на підставі доступних матеріялів давати відсіч польським зазіханням на нашу відвічну лемківську землю".

У першому числі „Анналів" є статті Я. Пастернака — „Лемківщина у сивій давнині", М. Кучинка — „Поховальні пам'ятки IX-XIII ст. басейнів західнього Бугу і Сяну", Е. Жарського — „Географія Лемківщини", І. Красовського — „Лемки — етнографічна група українського народу", З. Лиська — „Лемківська музика", М. Соболевського — „Особливості лемківського діялекту в порівнянні з українською літературною мовою", І Шелюка — „Никифор". В журналі є також поданий зміст головних статтей англійською мовою. „Аннали" редаґує колеґія, яку очолює д-р Іван Гвозда, а до редакції ще входять М. Федак, М. Мицьо, М. Дупляк, І. Лико та М. Левчик. Журнал можна замовляти на адресу:

World Lemkos' Federation,
P.O. Box 202, Camillus, N. Y. 13031.

Концерт українських артистів у залі Бібліотеки Лінкольн Центру

30-го жовтня ц.р. у залі рики, а може й цілого світу, який сьогодні є осередком музичного життя Америки, а маже й цілогоя світу, відбувся небуденний концерт-показ творів українських композиторів, в якому взяли участь всім нам відомі: співачка, меццо-сопрано Ганна Шерей і піяністка Калина Чічка-Андрієнко.

Концерт відбувся на доброму мистецькому рівні. Слухачі, серед яких чимало було не-українців, мали духову насолоду від повсякденного життя, про що свідчили числен. оплески, а при кінці концерту — піднесення квітів. Програма концерту складалася з оригінальних творів українських клясиків і народних пісень, в тому числі арії Насті з опери „Тарас Бульба" і Варвари з опери „Богдан Хмельницький", а також сучасних еміґраційних композиторів, і тих, що творять в Україні. Вражала відсутність молоді, якій було б дуже корисним бувати на таких концертах із національних мистецько-виховавчих міркувань. В таких випадках, треба потурбуватися опікунам української молоді й організувати відвідини подібних імпрез молоддю. Ми дуже вдячні українським мистцям — Ганні Шерей і Калині Чічка-Андрієнко, що зорганізували і брали участь в концерті, не жаліючи часу і труду і які без будь-якої матеріяльної користи пропаґують українську пісню в своїй громаді і серед не-українців, як це вже було раніше, коли подібний концерт відбувся в Ню Йорку, в товаристві американських учителів співу.

Ол. Неділько

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН ВИСЛУХАЛА ПРОМОВУ АРАФАТА З ВЕЛИКИМ НАПРУЖЕННЯМ

Ню Иорк, Об'єднані Нації. — Ясір Арафат, провідник Палестинської Визвольної Організації, приїзд якого до ЗСА спричинив так багато клопотів нюйоркській поліції і аґентам Еф-Бі-Ай, виступив в середу 13-го листопада ц.р на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй перед майже виповненою авдиторією, делеґати якої в більшості вітали Арафата стоячи. Вже на самому початку промови Арафат заявив, що одинокою метою його приїзду до ОН є домагатися створення самостійної Палестинської держави, яка включатиме християн, мосульманів і жидів. „Я приїхав сюди із застромленою в кріс боєвика за волю галузкою миру" — заявив Арафат. „Не дозвольте, щоб ця галузка миру випала з моїх рук". Промову представника Палестинської Визвольної Організації вітала Асамблея бурхливими оплесками. Тільки місця призначені для Ізраїльської делеґації були порожніми, хоч після закінчення промови-апелю Арафата амбасадор Ізраїлю Джозеф Текоа, повернувшись на залю нарад, виголосив в поденервованні і піднесеним голосом своє слово, заявляючи, що прийняття пропозицій Палестинської Визвольної Організації означало б знищення існуючої держави Ізраїль в заміну за створення самостійної Палестинської держави. Обидві промови, Арафата і Текоа, як підмічає преса, викликали напруження серед політичних представників, які беруть участь в Генеральній Асамблеї, що було помітне в пізніших дискусіях в кулюарах Он. Найбільше суперечности викликало протоколярне привітання Арафата і введення його на залю нарад шефом протоколу ОН, бо така форма практикується тільки тоді, коли до подіюму підводять голову держави. Майже усі коментатори згідні в тому, що прецедент, який не був попередньо стосований в Об'єднаних Націях, може привести цю світову установу до упадку.

Напередодні приїзду палестинської делеґації і в часі промови Арафата перед Асамблеєю ОН відбулись бурхливі демонстрації жидівських організацій, як також тих арабських груп, які піддержують визвольні змагання арабів.

Москва відмовилася дати візу канадському лікареві

Оттава. — Московський амбасадор в Оттаві Яковлев відмовився видати канадському лікареві і послові до Онтарійського парляменту д-рові Мортонові Мулменові візу на виїзд до СССР, який бажав відвідати у Владимирській тюрмі Валентина Мороза і особисто перевірити стан його здоров'я. У відмовному листі советська амбасада повідомила д-ра Мулмена, що вона „не може" полагодити його прохання про візу позитивно.

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО 90.000 ЧЛЕНІВ ЦЕ НАША ЮВІЛЕЙНА МЕТА.

Сенатська Комісія поновила переслухування в справі номінації Рокефеллера

Вашинґтон. — У середу, 13 листопада, Сенатська комісія правил поновила публічні переслухання в справі затвердження Нелсона Рокефеллера на пост віцепрезидента ЗСА. Того дня єдиним свідком був сам Рокефеллер, який протягом майже 6-годинного свідчення відповів на ряд запитів щодо його грошових дарунків і позичок для колишніх і теперішніх співпрацівників та заявив, що „жалує", що в 1970 році не припинив видання книжки, в якій автор Віктор Лаский гостро критикував Артура Голдберґа, суперника Рокефеллера на пост губернатора Ню Йорку. Рокефеллер сказав, що хоча його дарунки і позички для колишніх і теперішніх дорадників і співпрацівників виносили майже 2 мільйони долярів ,то ці дарунки і позички були дані ним з гуманітарних причин, щоб допомогти особам, які потребували допомоги ,а ніколи не мали на меті „підкуплювати цих людей". Але Рокефеллер опісля був змушений заявити ,що якщо він буде затверджений на пост віцепрезидента, то здержуватиметься від давання таких грошових дарунків чи позичок, хіба що буде конечна потреба, наприклад, оплата наглої медичної опіки.

Щодо книжки Артура Голдберґа, то Рокефеллер признав, що його брат Лоренс фінансував її видання та що він, тобто Нелсон Рокефеллер, повинен був припинити її публікацію. „Я зробив помилку" — сказав Нелсон Рокефеллер, додаючи ,що справа з цією книжкою є найприкрішим епізодом у його політичній кар'єрі.

В загальному минулої середи члени Сенатської комісії правил відносилися до Рокефеллера більше стримано ніж під час попередніх переслухань 7 тижнів тому, коли затвердження Н. Рокефеллера на пост віцепрезидента вважалося майже запевненим. У середу, 13 листопада, деякі сенатори навіть ставили під запит чи його багатство не надавало б йому надто великих впливів на пості віцепрезидента. Інші порівнювали його грошові дарунки та справу з книжкою про Ґолдберґа до Вотерґейтської афери. Н. Рокефеллер ці закиди категорично заперечив.

Москва не повинна використовувати економічних труднощів Заходу — твердить сен. Мондел

Москва. — Сенатор Волтер Ф. Мондел, демократ з Міннесоти, який перебуває тепер на двотижневих відвідинах у Совєтському Союзі, виступив в Москві із заявою, в якій порушив не тільки актуальні політичні справи, але також економіку, яка, на думку Мондела, тісно пов'язана з політичною діяльністю поодиноких країн. Мондел перестеріг при тому Москву, мовляв, американський торговельний договір може втратити вартість, якщо СССР захоче використати економічні труднощі Заходу для своїх цілей. Сенатор закликав уряд Совєтського Союзу шукати разом з урядом ЗСА найкращих шляхів для мирного полагодження спірних політичних питань, від розв'язки яких залежить також майбутнє започаткованої політики детанту. Мондел відзначив, що Совєтський Союз може спричинитися до економічної і фінансової стабілізації на Заході, якщо торговельні справи між Заходом і СССР будуть розвиватися і поширюватися без жадних перешкод і без намагання їх однобічно використати для політичних цілей.

КОРОЛЬ ГУСЕЙН ЗВІЛЬНИВ 100 ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Бейрут. — Йорданський король Гусейн наказав звільнити з тюрми 100 політичних в'язнів, переважна більшість яких були партизанами і членами Палестинської Визвольної Організації, очолюваної Ясіром Арафатом. В офіційному повідомленні йорданського уряду говориться, що звільнення треба трактувати, як приятельський жест і моральну піддержку Йорданії для Палестинської Організації і особисто Арафата, який намагається своїм виступом перед Генеральною Асамблеєю ОН пропаґувати справу створення окремої Палестинської держави. Крім того, король Гусейн, який змінив своє наставлення до Арафата від часу конференції в Марокко, висловив свій погляд в цій справі в окремому інтерв'ю з кореспондентом леванської преси, в якому заявив, що він „буде намагатися шукати безпосереднього зв'язку з Палестинською Визвольною Організацією й іншими палестинськими політичними групами, бо це може причинитись до прискорення справи, за яку вони борються".

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність,
14-го жовтня 1974 року
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, ДОНЬКА, МАМА, БАБЦЯ й СЕСТРА

бл. п.
ЄВФРОЗИНА з ОСАДЦІВ ПЕТРОВСЬКА

Цією дорогою складаємо нашу найсердечнішу подяку Всім Тим, що своєю участю в похоронних відправах віддали останню прислугу Покійній, а словами співчуття й потіхи старалися влегшити наш тяжкий біль.

В першу чергу дякуємо Високопреподобному пароxові св. Юра, ігуменові о. д-рові Володимирові Гавлічеві, ЧСВВ за вислови співчуття та відправи Панахид та Заупокійної Служби Божої, а о. д-рові Бенедиктові Сютикові, ЧСВВ за відпровадження Покійної на цвинтар та похоронну Панахиду.

Дякуємо п. Євстахієві Манацькому за його теплу промову під час тризни.

Дякуємо Всім, що жертвували на Служби Божі за спокій душі Покійної, що прислали квіти на прикрасу домовини та Всім, що склали свої пожертви на будову нової церкви св. Юра в Ню Йорку. (Список жертводавців поданий внизу).

Особливу подяку складаємо пані Лідії Черник за це, що в день похорону заопікувалася старенькою та немічною Мамою Покійної.

За пам'ять про Покійну, за вислови співчуття та всі пожертви хай Господь винагородить Всіх обильними ласками.

Залишені в смутку:
ВОЛОДИМИР ПЕТРОВСЬКИЙ — муж
ЄВДОКІЯ ОСАДЦА — мама
ОЛЯ ЗАЗУЛЯ — дочка з мужем ЯРОМИРОМ
ТАНЯ ЗАЗУЛЯ — внучка
МАРІЯ ЛЕСЬКІВ-БУКАВИН — сестра
НАТАЛІЯ БАРТКІВ — сестра з мужем АНДРІЄМ
АПОЛІНАРІЙ ОСАДЦА — брат з дружиною ТАНЕЮ

•

В пам'ять Дорогої та Незабутньої

бл. п. ЄВФРОЗИНИ з ОСАДЦІВ ПЕТРОВСЬКОЇ

Родина й Приятелі зложили на фонд будови церкви св. Юра в Ню Йорку:

Андрій і Наталія Барткiв зі синами: Олександром, Богданом і Мироном	$100.00
Аполінарій і Таня Осарци	100.00
Працівники фірми G. C. O'Brien Co., Inc. (З чого Гладкий Михайло зложив $25.00, Кудрик Осип $10.00; інші в менших сумах)	91.00
Марія Леськів-Букавин	50.00
Ярослав і Оля Городецькі	50.00
Володимир і Таня Демчук	50.00
Олександер і Дарія Леськів	50.00
Модест і Люба Осадца	50.00
Юліян і Степанія Осадца	50.00
Іварс і Христина Осадца-Павксіс	50.00
Володимир, Катря і Юрко Вальчук	50.00
Приятелі з праці фірми Mesfer Corp.	50.00
Ігор і Люба Коцур	25.00
Володимир і Марія Кудла	25.00
Роман і Наталія Миколаєвич	25.00
Фірма Martin E. Segal Co.	25.00
Михайло і Олена Елиїв	20.00
Мирон і Дануся Осадца	20.00
Роман і Віра Павлюк	20.00
Богдан і Стефанія Карась	15.00
Володимир і Люба Мриглоцькі	15.00
Теодозій Елиїв	10.00
Михайло і Наталія Клецор	10.00
Іван і Наталія Олексин	10.00
Ярослав і Слава Рубель	10.00
Петро і Орися Саляк	10.00
Микола і Оля Зацухні	10.00
Григорій і Анна Карась	5.00
Разом:	$996.00

Відбулися збори Землячтва „Перемищина"

Ню Йорк. (Н. Н.) — Дня 9-го листопада ц. р. відбулися тут в залі Українського Народного Дому Загальні Збори українського реґіонального Землячтва „Перемищина", що згідно зі статутом від років уже несе велику матеріяльну та моральну допомогу нашим братам у Перемишлі, в Перемищині та примусово поселеним у Польщі в різних місцевостях. Треті з черги Збори відкрив голова Землячтва Василь Качмар, а проводила ними президія: д-р Мирослав Прокоп, інж. Євген Бедрій і Василь Манько. Про діяльність Управи звітували: секретар Михайло Хитра, касир Роман Тимчук і Василь Качмар.

В останніх роках Землячтво розвинуло посилену діяльність у несенні допомоги нашій Церкві в Перемишлі й в цілій Польщі, священикам і питомцям, старшим і немічним, хворим і, що найважливіще, молоді. У нарадах — дискусії над звітами Управи виявлено побажання необхідно посилити допомогу на відтинку збереження нашої там молоді, зокрема шляхом дитячих світличок, українського шкільництва, бо існує небезпека, що в майбутньому наша молодь може цілковито зденаціоналізуватися. Порушено теж справу будови пам'ятника поетесі Уляні Кравченко, що з уваги на певне злонамірене листування декого з наших земляків досі на жаль ще не побудований. Одначе вже цієї осени буде перенесена домовина поетеси до власного гробу, а відтак у найближчих місяцях прийде черга поставлення пам'ятника. Пам'ятник дир. Григорія Цеглинського вже направлений.

Збори рішили влаштувати в наступному році з'їзд жіноцтва Перемишля і Перемищини та виставку світлин-пам'яток з колишнього і сучасного Перемишля. До нової Управи обрані: Василь Качмар — голова, Е. Стахів, М. Хитра, Р. Тимчук, пані А. Лопадчак, В. Манько і Е. Колодій; К. Комісія: д-р В. Пушкар, д-р О. Волянський і А. Копистянський, а до Тов. Суду: проф. Р. Рейнарович, д-р Т. Сендзік і Р. Гриців. Збори вибрали почесними членами Землячтва: пані М. і проф. Т. Ростковичів, проф. Т. Ставничого і д-ра О. Утриска.

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мойого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА
бл. п.
Д-ра БОГДАНА ПАНЧУКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
у вівторок, 19-го листопада 1974 р.
о год. 8-ій ранку
в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.
Про молитви за спокій душі Покійного просить —
дружина ОРИСЯ ПАНЧУК

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. пл. сен. Тараса Ліськевича
складаю 25.00 долярів
на Фонд Одности Пласту.
Теодосій САМОТУЛКА

Замість квітів на могили
сл. п. д-ра Костя Паньківського
і
сл. п. Володимира Олришка
з КЕНТОНУ
складаємо на Український Гарвард 50.00 дол.
•
Родинам наше глибоке співчуття.
Д-р Ілярій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ

В ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого БАТЬКА
бл. п. інспектора
ДМИТРА ИВАСНИЦІ
І В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ
бл. п.
ОЛЬГИ ИВАСНИЦІ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 16-го листопада 1974 року
о год. 8-ій рано
в ЦЕРКВІ СВ. АП. ПЕТРА і ПАВЛА
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
•
В пам'ять наших Батьків, складаємо 100.00 дол. на Інститут В. Липинського.
Доньки: НАДІЯ ЦЬОЛКО
НАТАЛІЯ ТИТЛА
ХРИСТИНА ПЕВНА
СОФІЯ ГЕВРИК з Родинами

Увага! Українці Увага!
Північного Ню Джерзі та Нюйоркської Метрополії:
Кличемо Вас усіх — кожного в кого б'ється українське серце і пливе українська кров —
ПОВСТАТИ В ОБОРОНІ ЖИТТЯ

МУЧЕНИКА-ГЕРОЯ
ВАЛЕНТИНА МОРОЗА
кличемо Вас на
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

що відбудеться в неділю, 17 листопада 1974, о год. 1 дня
в Українській Централі, 240 Hope Ave., Passaic, N.J.
щоб спільно та категорично звернути увагу През. Г. Форда перед його зустріччю з Брежнєвим на жахливе переслідування Москвою Валентина Мороза та його Родини.

- Кличемо Вас до акції висилки загальної та індивідуальних телеграм до Президента Г. Форда і секретаря Державного Департаменту Г. Кіссінджера, які ми приготовляємо і просимо Вашої моральної та матеріяльної піддержки.
- Всі Українці на Протестаційне Віче до Пассейку, Н. Дж. під кличем:

„ЗВІЛЬНІТЬ МОРОЗА, КАТИ"!

ЗА ПАССЕЙК-БЕРГЕН УККА:

РОМАН ШРАМЕНКО — голова
ЯРОСЛАВ МАРТИНЮК — секретар
МИРОСЛАВ СМОРОДСЬКИЙ — місто-голова
ПЕТРО ПАЛІОХ — місто-голова
ЛЯРИСА ГЕРМАН — голова зовнішніх зв'язків
ДЗВІНКА ЯЦІКЕВИЧ — секретар зовнішніх зв'язків

ЛИСТ, ЩО СПІЗНИВСЯ НА ВІСІМ РОКІВ

(Р. К.) — Один із наріжних каменів комуністичної пропаганди в Совєтах — безплатне лікування трудящих. Платні і казьонні пропагандисти базікають про це на всіх світових виставах, по радіо і під час туристичних подорожей. Ми чуємо про їхні курорти і санаторії на Північному Кавказі, в Карпатах і в Криму. І все це, звичайно, для працюючих, для народу, — це безперечно, бо ті що трудяться брехливим язиком це теж „трудящі", і партійна буржуазія їх також зараховує до народу. Тим часом, в одному не може бути сумніву: медицина там запряжена в спільне ярмо з усіма науками і служить у першу чергу людиноненависницькій системі, а вже потім — охороні здоров'я.

„Це банально, голі фрази" — міг би сказати непоінформований читач. Але не заради голих фраз писана ця вістка ми вже їх наслухались досить і знаємо їх напам'ять. Найліпша зброя — факти, і ось вони:

Недавно дістався до нас лист, який мав бути написаний вісім років тому. А через те, що автор цього листа — не академік і навіть не звичайний дисидент, лист прийшов тільки в цьому році, а не в 1966, коли мав був прийти. Пише його дівчина, робітниця, яка скінчила вісім кляс школи і на життьовому шляху якої поставлено крапку вісім років тому. Це один із буденних фактів сучасного українського життя, які мало коли дістаються за кордон, про які не говорять на пресових конференціях. А фактів таких — тисячі. — Щодня. І в кожному селі, в кожному місті, в кожному підприємстві. Людина зазнає приниження і кривд на кожному кроці, і протести її часто звучать тихо, принижено, благально. Але будьмо певні: і тихих, і принижених, і благаючих там не пожаліють. Бо жаль не походить з марксистсько-ленінської філософії, так само як милосердя і совість. Зрештою, послухаймо:

„Добрий день, моя кохана подружко! Передаю щирий привіт твоєму мужеві, цілую донечку. Обіймаю і щиро цілую батьків і сестру. Не гнівайся, моя хороша, що я тобі так довго не писала. Мені ж треба просити людей, щоб написали листа, бо на праву руку я каліка, а лівою писати не вмію.

Це ж нещастя зі мною сталося 3 листопада 1966 р. Я працювала в нічну зміну на Смизькому деревообробному комбінаті Ровенської области. (Іншими словами, дівчина робила столярську роботу! — Р. К.) Техніка безпеки у нас на фабриці стояла на нулю. Мені відрізало чотири пальці на фрезерному станку. Мене забрали в лікарню. Це покалічення я переносила дуже важко, з високою температурою, а директор фабрики тимчасом підкуповував професійну спілку і лікарів, якби мене, скалічену, ще скривдити. Вони склали акт, що нещасний випадок стався з моєї причини. Коли я цей акт опротестувала, мене викинули з лікарні з температурою 39 Цельсія, з гниючою рукою.

Так я з тою гниючою рукою і гарячкою живу вже вісім років. (Остеомієліт? — Р. К.). Щоб оправдати себе, дирекція, професійна спілка, прокуратура ввійшли у змову і мене обзивають сектанкою, дурною. Мене посилають не в хірургічне відділення, а в психіятричну лікарню. В мене викрали акт про нещасний випадок, щоб я не мала чистого ока. А рука гниє, її треба відрізувати по лікоть. Якщо її відрізати, то треба признатись в нечесності, бо зникнуть усі докази нещасного випадку. Не отримую ні копійки ніякої допомоги. Дільнична лікарня відмовляється робити мені перев'язки. Чекають моєї смерти, а я народилася тільки 1944 року, а окалічіла, коли мені було 22 роки. Вісім років хвороби, вісім років муки. Тому ж не гнівайтесь мої кохані, що я до вас рідко пишу. Цілую вас міцно міцно. Не забувайте мене Ваша (слідкує підпис і адреса).

От і вся історія страждань людини, — всього на три сторінки з учнівського зошита (на багатій Україні як відомо, шкільні зошити використовують як поштовий папір). А скільки болю скільки придушених сліз на цих трьох сторінках! Вона не апелює ні до Комітету Прав Людини, ні до Червоного Хреста. Може й не знає що вони існують, бо інформації про них вона напевно не отримає в совєтських „адвокатів"! Лист писаний ще в липні ц. р., а що з нею тепер, простою українською дівчиною, у якої відібрали молодість?

Вона — одна з багатьох, яким ім'я — народ.

Владімір Максімов натаврував західніх інтелектуалістів

Париж. — Російський письменник десидент Владімір Максімов, який перебуває тепер постійно в Парижі, помістив у французькій газеті „Лє Поінт" довшу статтю, в якій натаврував західніх інтелектуалістів за безсоромну мовчанку" в обличчі страшного переслідування урядом Совєтського Союзу багатьох сотень совєтських письменників, поетів, вчених, журналістів, критиків й інших інтелектуалістів. „На протязі історії — пише В. Максімов — людина не знала такого страшного деспотизму як совєтський, який може похвалитися терором, в'язницями, психіятричними заведеннями, призначеними для нищення інтелектуальної верстви населення, яка не погоджується з тоталітарними практиками партійного керівництва в СССР. Між судженими і переслідуваними знаходилися визначні особистості, як лавреат Нобелівської премії Борис Пастернак чи хоч би Александер Солженіцин, якого силою викинуто з рідного краю. Одна тисячна частинка подібних доконаних на Заході злочинів викликала б — каже далі Максімов — бурю протестів з боку західніх лібералів, але вони чомусь мовчать в обличчі страшніших злочинів, доконуваних в Росії, Китаї чи будь-якій іншій східньоевропейській державі".

Стаття В. Максимова, як інформує преса, була написана під впливом нових арештів, що їх перевело КГБ в Ленінграді, зокрема арешту письменника — дисидента Владіміра Мармазіна.

ВІСТІ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Вінніпеґ, Ман. — Тут відбулися 13 жовтня загальні збори членів Осередку Української Культури й Освіти. Участь у зборах узяли представники з Вінніпеґу та різних міст Канади. Заслухавши звітів голови, екзекутивного директора, скарбника та Контрольної комісії, Збори вибрали нову Дирекцію. На голову вибрано Володимира Климкова. На зборах відзначено 30-річчя заснування Осередку та віддано шану останньому з групи засновників цієї інституції д-рові Павлові Маценкові, вручивши йому його портрет, який виконав на замовлення Дирекції відомий канадський маляр Петро Куць (Куч).

УРЯДОВІ ДОТАЦІЇ ДЛЯ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Вінніпеґ, Ман. — На початку жовтня цього року в Осередку Української Культури й Освіти (ОУКО) розпочався черговий етап праці. Державні дотації в програмі Національного Музею Канади закінчилися були в кінці серпня. Робітники ОУКО впродовж вересня працювали на добровільній базі. Зваживши на серйозну працю, яку ОУКО пророби за останній рік, та зацікавлення української громадськости цією інституцією, що проявилася у великій кількості нових членів (за останніх три роки членство зросло з 125 до 998 осіб), уряд Канади відновив дотації для ОУКО на чергових два роки. Дотації, як і досі, призначені лише на заробітні платні. В ОУКО й надалі працює шість постійних робітників.

КОЛЕКЦІЯ В ПАМ'ЯТЬ ІВАННИ ГУТИ

Вінніпеґ, Ман. — Галина Левицька з Торонта передала Осередкові Української Культури й Освіти багату колекцію картин сучасних українських художників. Колекція вартости 15.000 дол. складається з вісімдесяти картин таких мистців: Микола Бідняк, Дачишин-Гаразовська, Яків Гніздовський, Святослав Гординський, Олекса Грищенко, Любослав Гуцалюк, Софія Зарицька, Едвард Козак, Микола Кричевський, Мирон Левицький, (Лев), Зоя Лісовська, Петро Магденко, Галина Мазепа, Петро Мегик, Михайло Мороз, Микола Неділко, Галина Новаківська, А. Сологуб, Юрій Соловій, А. Струвер. Колекція передана в пам'ять Марії Іванни Гути.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ОТТАВСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

канадсько - французької поезії. Дальші томи україністики підготовляються.

В українських студіях у столиці Канади пророблено у двох десятках років поважну педагогічну, наукову та видавничу роботу, про яку українське суспільство може не знає багато, бо не було ні часу ні грошей на пропаґанду цієї роботи. Вона роками виконувалась скромнішими фінансовими засобами, без грошової допомоги суспільства. В останньому часі цей осередок українських студій підсилено також фінансово. З пожертви д-р Надії та Антона Івахнюків створено в Оттавськім університеті Фонд українських студій і наукових дослідів. Ціллю Фонду Івахнюків є фінансово скріплювати українські студії: організувати наукові досліди над культурними, мовними, релігійними, історичними чи соціяльними проблемами України, фінансувати наукові видання у згаданих ділянках, приділяти стипендії тим студентам, які студіюють українознавчі дисципліни, організувати наукові конференції для обговорення проблем, зв'язаних з Україною, і взагалі актуалізувати питання української науки в англомовнім та франкомовнім світі. На основі Фонду Івахнюків заплановано ряд наукових видань, які появляться у найближчих роках.

Студії, наукові досліди та публікації в українознавчих дисциплінах вважаємо одною з найважливіших ділянок нашого суспільного життя у вільному світі. Треба радіти, що українська університетська ідея в останніх роках дозріває, що знаходяться фундатори, які жертвують своє майно на реалізацію цієї ідеї, розуміючи, що так кладеться основи під будову духових надбань і тих плянів, без яких розвиток культури народу неможливий. Знаємо, що колись на фундації Гальшки Гулевич, а опісля Петра Могили створився в Україні найсильніший у східньому і південному слов'янському світі студійний та науковий центр — Києво - Могилянська Академія. Українські студії та наука у західньому світі потребують фундаторів, які розуміли б, що навіть найбільша інвестиція у свою національну культуру є завжди найкращою інвестицією.

Радіємо, що на конференції українських професорів в Канаді, організованій Комітетом Українців Канади в квітні ц. р., основано асоціяцію українських студій і узгіднено співпрацю поодиноких осередків українських студій в цій країні. Від українського канадського суспільства, від його жертвенности, залежить інтенсивність та успіх праці тих канадських осередків українських студій, які вже існують, і тих, які в Канаді постануть.

К. Б.

ВУГЛЕКОПИ І ПРАЦЕДАВЦІ ДІЙШЛИ ДО ПОРОЗУМІННЯ

Вашингтон. — У середу, 13 листопада, представники вугільної індустрії та речники робітничої профспілки вуглекопів дійшли до порозуміння щодо нового 3-річного робітничого контракту. Таким чином, страйк вуглекопів, який офіційно розпочався 12 листопада, хоча праця в шахтах припинилася ще минулої суботи, може закінчитися вже 23-25-го листопада. Хоча представники працедавців і вуглекопів погодилися на новий контракт, то він ще мусить бути схвалений Комітетом для переговорів робітничої спілки та ратифікований рядовим членством цієї профспілки. Ратифікаційна процедура триватиме 10-12 днів. Хоча припинення праці у копальнях вугілля до 25-го листопада все одно неґативно відіб'ється на економіці країни, то порозуміння щодо нового робітничого контракту усунуло небезпеку, що економіка ЗСА опиниться в критичному стані. Якщо б страйк потривав довше, то продукція вугілля могла зменшитися на 80 відсотків, продукція сталі впала б на 70 відсотків, дуже зменшилося б постачання електричної енергії та коло 1.7 мільйона робітників правдоподібно були б звільнені з праці в різних індустріях.

Переговори між представниками працедавців і вуглекопів щодо нового робітничого контракту тривали 9 тижнів. Остаточно працедавці погодилися на великі концесії, бо, наприклад, протягом 3-ох років заробітні платні деяких вуглекопів збільшаться на 30 відсотків. Контракт також містить постанову, що із зростом коштів прожитку заробітні платні автоматично будуть підвищені. Вуглекопи також здобули підвишки в пенсіях і кращу медичну опіку.

Дві біографії українських економістів

Вінніпеґ, Ман. — Правильно написав у вступі до книжки „Мужі ідеї і праці" проф. Ілля Витанович, підкреслюючи, що „у нас ще не прийнявся звичай вшановувати тривкими пам'ятниками, писаними монографіями, заслуги організаторів і будівничих громадсько-економічних товариств, соціяльних реформаторів, з візіями далеких і високих національних цілей, і взагалі діячів нашого культурно-громадського життя". З цього погляду треба вважати як значне досягнення книжку Андрія Качора, присвячену сильветкам творців відомої у Західній Україні господарсько-торговельної одиниці „Маслосоюз" і основоположників модерної української молочарської кооперації у роки між двома світовими війнами: Андрієві Палієві та Андрієві Мудрику. Книжка, яка нараховує 344 сторінок, складається з трьох частин — біографії Андрія Палія, біографії Андрія Мудрика і „споминів" Т. Котика, М. Яновича та М. Рибака про „Маслосоюз". Книжка ілюстрована і в цілому дбайливо видана та останеться важливим вкладом в історію українського господарського життя 20-х і 30-х років на західніх українських землях.

А. Качор, Мужі ідеї і праці: Андрій Палій і Андрій Мудрик, творці „Маслосоюзу" і модерної української молочарської кооперації в Західній Україні. Вінніпеґ, Видання Братства Маслосоюзників у Канаді і ЗСА, 1974. 344 стор.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 17 ЛИСТОПАДА 1974 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8 Відд. о год. 2:30 по пол. в церковній залі. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — М. Шашкевич, пред., В. Мандзій, секр.

ТАРЗАН, 7208. ТАРЗАН ПІДТВЕРДЖУЄ ВОЇ ПІДОЗРІННЯ



Протягом ночі Тарзан підтверджує свої підозріння, що з цього порту відправляють контрабандні шкіри та ікли...

Сором!.. Ганьба!... Вбивають сотки тварин, щоб задовольнити жадобу малої групи людей!

Відчуваю, що цього разу я на правильному сліді... Але за мною шукатиме поліція... Ага! Треба переодягнутися!

Вибач, але це справа життя чи смерти...